

Calluna

26(2) 2009

Calluna

Utgiven i samarbete mellan

VÄSTERGÖTLANDS BOTANISKA FÖRENING och

BOTANISKA FÖRENINGEN I GÖTEBORG

Redaktör: Gunnar Weimarck

ÅRG. 26 2009 NR 1

ISSN 2000-2335

VÄSTERGÖTLANDS BOTANISKA FÖRENING

Plusgiro: 482 38 80-2   **Årsavgift:** 75 kr

Adress: Biologiska museet
4:e Villagatan 6   504 53 Borås

Hemsida: <http://www.vbf-botanik.org>

STYRELSE:

Ordf: Anders Bohlin
Halltorpsgatan 14 461 41 Trollhättan
0520-35040 anders.bohlin@telia.com

V ordf: Gösta Börjeson
Dammgatan 10   566 32 Habo
036-40611 gosta.borjeson@swipnet.se

Sekr: Karin Kjellberg
Stenum Västtomten   532 94 Skara
0511-61007 karin.kjellberg@hotmail.com

Kassör: Olof Janson
Kårtorp 1   533 97 Götene
0511-53026, 53016

Övriga: Ulla-Britt Andersson
Torsö, Källeberg 2 542 91 Torsö
0501-21105

Leif-Eric Aronsson
Torstensongatan 46   503 42 Borås
033-131718

Anders Bertilsson
Bäcksholm   565 91 Mullsjö
0392-23015

Peter Laudon
Ryttaregårdsv. 14   532 73 Varnhem
0511-60586 peter.laudon@telia.com

Erik Ljungstrand
Järkholmsv., pl 614   436 56 Hovås
0708-559628

Enar Sahlin
Box 3   430 63 Hindås
0301-10848 enar.sahlin@swipnet.se

Rapportmottagare: Lennart Sundh
sundh.miljo@telia.com

Floraväktarsamordnare: Enar Sahlin

Exkursionskommitté: Anders Bertilsson
Erik Ljungstrand

BOTANISKA FÖRENINGEN I GÖTEBORG

Plusgiro: 52 41 55-9   **Årsavgift:** 100 kr

Adress: c/o Inst. f. botanik o. miljövetsenskap
Box 461   405 30 Göteborg

Hemsida: <http://www.bfig.se>

E-post: botaniska.foreningen@dps.gu.se

STYRELSE:

Ordf: Gunnar Weimarck
Kullstigen 5   436 40 Askim
031-414655 weimarck@telia.com

V ordf: Aimon Niklasson
Trolltjärn 18   436 40 Askim
031-261378 aimon@bahnhof.se

Sekr: Erik Ljungstrand (se vänsterspalten)

V sekr: Staffan Wall
Gibraltargatan 44 412 58 Göteborg
031-160560 wall@chem.gu.se

Kassör: Sören Svensson
Båtsman Grås g. 11 422 57 Hisings Backa
031-523865 / 0703-222403
soren.svensson@mbox303.tele2.se

Övriga: Kenneth Bergerson
Karduansmakareg. 26 415 07 Göteborg
031-266637
kenneth.bergerson@cgcarkitekter.se

Ragnhild Crawford
Önneröd 150   442 72 Kärna
0303-226123
ragnhild.neil.crawford@gmail.com

Claes Gustafsson
Balsebrunnsvägen 21 430 82 Donsö
031-973861 / 0703-210641
claes.gustafsson@dps.gu.se

Enar Sahlin (se vänsterspalten)

Floraväktarsamordnare: Enar Sahlin

Exkursionskommitté: Erik Ljungstrand
Eva Andersson
Ingvar Bergström
Elisabet Sjökvist

Omslaget: Mosippa *Pulsatilla vernalis* vid Alvasjö, Brandstorp. Foto Gösta Börjeson.

Inför floraväktaråret 2009

Enar Sahlin

Rapportmottagare för rödlistade arter
Samordnare för floraväktariet i Västergötland
Box 3, 430 63 Hindås, enar.sahlin@swipnet.se

Om 2008 års floraväktarverksamhet kan du läsa i detta nummer. Förutom resultaten av besök vid kända rödlistade arters lokaler har en del nya tillkommit. Inventeringsexkursioner med tyngdpunkt på mossor och lavar har gjorts till Klippan, Marstrand och Älgön. Röjning för cypresslummern på Vättlefjäll gjordes i april. Länsstyrelsen genomförde med våra föreningars hjälp en inventering av mosippa som presenteras i detta nummer.

För att du själv enkelt och lätt skall få en uppfattning om läget för de rödlistade arterna i Västergötland (även göteborgare är västgötar!) har rapporten fått behålla formen av en totallista, d.v.s. hela rödlistan för Västergötland presenteras med de kontrollerade och nyfunna lokalerna inom ram. Dessutom kan du lätt se vilka arter som behöver ett besök, eftersom årtal för senaste besöket är angivet. Information om var dessa lokaler ligger kan du ofta få från Västgötafloran eller från undertecknad.

Floraväktarträff med inventering

kommer att anordnas på Remmene gamla exercished söndagen den 2 augusti 2009. Samling vid Remmene kyrka kl. 9.30. Med-

tag fältlunch, anteckningsbok, GPS om du har. Dagen avslutas ca kl. 16. Nödvändig anmälan senast 15 juli till Enar Sahlin per brevpost eller e-post. Dagen kommer främst att inrikta sig på klockgentiana samt metodiska frågor som hör till inventeringsarbetet (indikatorarter, mängduppskattning, lokalavgränsning, koordinatsättning etc.) och inte minst att få träffas. Remmene är en fin lokal för mosippa och cypresslummer och en fantastisk lokal för slättergubbe — arter som vi inte får missa. Denna träff vänder sig till dem som är floraväktare samt de nya medarbetare inom och utanför föreningarna som anmält intresse av att gå in i floraväktararbetet.

Inventeringen 2008 av årets växt ängsskära

Resultatet av förra årets inventering av ängsskära *Serratula tinctoria* visade att arten fortfarande håller sig inom sitt lilla område på Falbygden där den tidigare haft sin utbredning samlad i landskapet. De 10 lokalerna som noterades 1988–90 fördelade sig då på 8 lokaler i Yllestads socken och 2 i Näs socken. 2008 noterades 11 lokaler i Yllestad och 2 i Näs, dvs en försiktig ökning med 3 nya i Yllestad.

Årets växt 2009 är gräsull

2009 skall vi särskilt väl söka efter gräsull *Eriophorum latifolium* och rapportera alla dess förekomster. Arten, som finns i hela

Sverige, har på sistone minskat väldigt mycket i södra Sverige. Gräsull växer i basrika, något näringsrika våtmarker och är kalkgynnad. Rapportera direkt till Artportalen eller till vår egen rapportmot-tagare Lennart Sundh.

Inventering av mosippa 2008

Kaisa Malmqvist

Naturvårdsenheten, Länsstyrelsen Västra Götalands län

Mosippa *Pulsatilla vernalis* ingår i Naturvårdsverkets satsning på åtgärdsprogram för hotade arter. Mosippan finns med i åtgärdsprogrammet för *Brandgynnad flora*. De uppgifter Länsstyrelsen haft tillgång till över mosippelokaler i Västra Götalands län är ganska gamla. För att få veta hur det står till med mosippan i länet idag inventerades kända mosippelokaler under våren 2008. Länsstyrelsen tog då hjälp av Västergötlands botaniska förening. Vissa lokaler besöktes av personal från Länsstyrelsen. Stort tack till alla som hjälpt till!

Resultat från inventeringen visar att fynd av mosippa har gjorts på 25 lokaler av 102 besökta. Nu är arten svårfunnen och vi har förmodligen missat en del lokaler. De ideella botanisterna, som har bättre kunskap om fyndplatserna, har också gjort en större andel fynd än vad personal från Länsstyrelsen har gjort (fynd på 31% jämfört med fynd på 14% av Länsstyrelsens personal).

Vi vågar ändå konstatera att mosippan har det svårt i länet. Större delen av lokalerna har försvunnit och det är få lokaler som har många exemplar. Bästa lokalen i länet är Remmene skjutfält, som har karaktären av en ljunghed och där bränning ägt rum under årens lopp. Mosippan är beroende av någon slags störning eller skötsel. Brand har tidigare varit en sådan störning som förr var en del av den naturliga successionen i skogarna. Nu växer lokalerna för mosippa i skog igen och det blir en förnapålagring som gör att mosippan inte kan gro eller sprida sig. Kanske finns framtiden för mosippa istället i mer öppna ljunghedsmiljöer som bränns eller betas och inte i de tallhedskogar som vi annars förknippat mosippan med?

Nu måste vi komma igång med åtgärder som gynnar arten, så att vi får ha kvar denna raritet i vårt län. Vilken tur att det finns ett åtgärdsprogram som gör detta möjligt!

Floraväxterirapport 2008

Västergötlands rödlistade kärlväxter

Enar Sahlin

Rapporten följer **Rödlistade arter i Sverige 2005**, där samtliga i Västergötland uppgivna arter som redovisats som bofasta, tillfälliga, eventuellt bofasta/reproducerande och försvunna tagits med. Besökta lokaler 2008 redovisas inom ram. Arter som ej besökts under året finns också med i listan, så att man i nå-

gon mån ser status för arten samt senaste uppgift.

Samtliga lokaler t.o.m. 2004 finns i ÅRSRAPPORT 2004 (*Calluna* 2:2005).

Uppgifter som är nya sedan *Västergötlands flora* utkom är markerade med *.

Koordinater anges i systemet RT 90.

FÖRSVUNNA — hotkategori RE

Avena strigosa ..... purrhavre
Inga aktuella lokaler. Senast sedd som åkerogräs i Hjo 1908 och på tipp i Göteborg 1956.

Camelina abyssum ..... lindådra
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Mölndal 1940.

Camelina sativa ..... oljedådra
Tidigare som åkerogräs och eventuellt odlad som oljeväxt. Tillfällig. Av de fyra senaste förekomsterna är tre från 1997 (Göteborg, Habo och Falköping) och en från 2005 (Lerum)

Chenopodium urbicum ..... bymälla
Sällsynt vid gårdar och tippar. 23 äldre lokaler fram till 1958. Endast en aktuell lokal, Göteborg, Angered sn, Gunnilse grusgrop, där sedd senast 2004 med 1 ex.

Cuscuta epilinum ..... linsnärja
Gammalt linogräs. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Töreboda 1967.

Cyperus fuscus ..... dvärgag
Tillfällig. En aktuell lokal, **Göteborg** Nylöse sn, Alelyckan, VEABs trädgårdsmästeri, där sedd senast 2007. Lokalen nu förstörd. Föregående fynd från Göteborg 1941.

Göteborg	Nylöse sn, Alelyckan, VEABs trädgårdsmästeri *	64088, 12742
2006	1 ex ELj	lokalen förstörd genom ombyggnad av trädgårdsmästeriet
2007	1 ex ELj	
2008	0 ex ELj	nu helt borta pga ytterligare byggnation

- Euphrasia rostkoviana* ssp. *montana* ..... ängsögontröst
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Ulricehamn 1939.
- Galium spurium* ssp. *spurium* ..... linmåra
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Bollebygd 1967.
- Lolium remotum* ..... linrepe
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Mölndal 1948.
- Lolium temulentum* ..... därrepe
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1955.
- Pulicaria vulgaris* ..... loppört
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg i mitten av 1800-talet.
- Solanum villosum* ssp. *miniatum* ..... röd nattskatta
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1951.
- Spergula arvensis* ssp. *maxima* ..... jättespärgel
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Ulricehamn 1924.

AKUT HOTADE — hotkategori CR

- Acer campestre* ..... naverlönn
Kvarstående och förvildad på 8 lokaler främst i Göteborgstrakten. F.ö. inga aktuella lokaler.
- Ajuga genevensis* ..... kritsuga
Tillfällig eller odlad. Förvildad. Senast sedd i Änggårdsbergen, Fässbergs sn 2006.
- Anthemis cotula* ..... kamomillkulla
Gammal kulturföljeslagare på kväverik mark. Senast sedd i Göteborg på 2 lokaler: Askim 1992 och V. Frölunda 2003.
- Apium graveolens* ..... selleri
Tillfällig på ruderatmark i Göteborgstrakten: Lundby 2000 och Angered 2001.
- Chenopodium vulvaria* ..... stinkmålla
Tillfällig på ruderatmark. Sedd 1958 på 2 lokaler: Ale och Vänersborg. Endast en aktuell lokal: senast sedd i Mölndal, Kikås soptipp 2005.
- Ilex aquifolium* ..... järnek
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1960.
- Melilotus dentatus* ..... strandsötväppling
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1933.
- Rorippa microphylla* ..... bäckfräne
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1955.
- Rosa pimpinellifolia* ..... pimpinellros
Endast kvarstående prydnadsbuskar noterade från 32 lokaler (Vgfl. s. 358).

Rubus loebrii ..... **bergumsbjörnbär**
 SVERIGEANSVAR Detta är artens enda växtplats i Norden! Närmaste förekomst är i södra Tyskland. Den anses vara spontant invandrad till denna lokal. Se SBT 101, 2:2007

Göteborg , Bergum sn, nära kyrkan	64156, 12840
2006 5 ex ELj	
2007 5 ex ELj	
2008 5 ex ELj	

Senecio erucifolius ..... flikstånds
 Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1905.

Taraxacum obtusilobum ..... **fetmaskros**
 SVERIGEANSVAR Enda kända kvarvarande lokal i Sverige (och i hela världen)! Arten är den enda kända normalsexuella *Taraxacum*-arten i Norden, och har länge ansetts vara utrotad genom att locus classicus förstördes genom anläggande av en spårvagnsvändplats vid Långedrag. Den finns dock kvar(?) på en annan, gammal lokal i Änggården. Den hotas dock av rensning och gräsklippning! Se SBT 101, 2:2007
 Från och med 2008 har de gräsytor där fetmaskrosen tidigare vuxit skyddats av kommunen på ett föredömligt sätt genom en försiktig, låg stängsling och ett intresseväckande anslag om artens förekomst och betydelse. Dock kunde man inte återfinna maskrosen 2008 inom den skyddade platsen. En möjlig hybrid noterades i grannskapet.

Göteborg , Göteborg, Änggården vid Storängsgatan*	64015, 12698
1995 20 ex ELj	
1996 15 ex ELj	
1997 ca 5 ex ELj	
1998 ca 6 ex ELj	
1999 3 ex ELj	
2000 3 ex ELj	
2001 4 ex ELj	
2002 2 ex ELj	
2003 2 ex ELj	
2004 1 ex ELj	
2005 0 ex ELj	tidig gräsklippning omöjliggjorde identifiering
2006 0 ex ELj	nerklippt
2007 0 ex ELj	nerklippt, 2008 kommer platsen att skyddas
2008 0 ex ELj	lokalen "skyddad", möjlig hybrid noterades

Tephrocera palustris ..... kärnrocka
 Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Falköping 1919.

Tilia platyphyllos ..... **bohuslind**
 Troligen mest kvarstående prydnadsträd på 6 lokaler. Föregående notering från Skara, N. Ving 2006. Inhemsk i norra Bohuslän.

Göteborg , Askim sn, Askims skyttebana* skräpplats	6394824, 1269812
2007 1 ex ANi m.fl. rapporterad 2008	

STARKT HOTADE — hotkategori EN

Agrostemma githago ..... klätt
Gammalt åkerogräs. 6 aktuella lokaler, som senast sågs under florainventeringen.

Allium carinatum ..... **rosenlök**
Trolig inkomling med gräsfrö eller odlad som prydnadsväxt. Totalt 4 lokaler (Göteborg, Gjutegården fr.1995 och Järkholmen fr.1998, Borås, Ljushult fr.1999, Trollhättan, N. Björke fr. 1998). Tidigare VU

Göteborg.	Askim sn, sydspetsen av Järkholmen	naturlig gräsmark	63936, 12677
2006	403 ex	ELj	
2007	795 ex	ELj	
2008	90 ex	ELj	dåligt pga torkan

Trollhättan,	N. Björke sn, 300 m NV om Högarna	torpgrund	64693, 13073
1998	invent.	ABo	
2008	ca 150 ex	UBA	

Allium senescens ..... kantlök
Ursprunglig i torr gräsmark. Senast sedd i Västra Frölunda 1994.

Apium inundatum ..... krypfloka
Tillfällig. Två aktuella lokaler. Senast sedd i Svenljunga, Ängasjön 1993 och Falköping, Hornborgasjön 1998.

Arenaria gothica ..... **kalknarv**
VÄSTGÖTAANSVAR Tidigare VU. Finns närmast på Gotland. Ganska vanlig på Kinnekulles östside, sällsynt på den västra. Kalknarven kan variera kraftigt i antal exemplar liksom antal lokaler. De flesta har ej kontrollerats sedan 1980-talet. 10 lokaler noterade.

Götene,	Österplana sn, S om Österplana kyrka		6496870, 1361738
1985	inventerad	VgFl	
2007	noterad	JDa	
2008	noterad	OJa	

Götene,	Österplana sn, 150 m SSO om Björneberg		64985, 13623
1998	10-tals ex	OJa	
2004	fåtal ex	OJa	
2008	noterad	OJa	

Arnoseris minima ..... **klubbfibbla**
Gammal inkomling på sandig åkermark. Tidigare på ett 15-tal lokaler i södra Västergötland och Hjo. Endast en aktuell lokal vars förekomst varit mycket variabel. OBS! 2007 visade den sig med 3 ex på lokalen efter tre års bortovaro, vilket felaktigt angavs i förra rapporten. Tyvärr var den åter borta senaste inventeringen. Tidigare VU.

Habo , Habo sn, 200 m ONO om Fiskebäcks kapell	sandig åkerkant	64185, 13997
2006	0 ex MTh	
2007	3 ex MTh	
2008	0 ex MTh	

Arriplex laciniata ..... sandmålla
 Obeständig inkomling på sandiga havsstränder. Två aktuella lokaler. Sällsynt i Göteborgstrakten med fynd från Askim, Amundön 1979 och Askim, Långa Skär 1989.

Arriplex pedunculata ..... saltmålla
 Ursprunglig på havssträndängar. En aktuell lokal. Senast sedd Göteborg, Askim sn, Amundön 2003

Baldellia repens ..... **revsvalting**
 VÄSTGÖTAANSVAR. Populationerna i sjön Anten utgör en viktig del av artens svenska utbredning. Den förekommer även Småland och Blekinge. 2005 hade revsvaltningen ett dåligt år. Högt vattenstånd under hela vegetationsperioden missgynnade den. 2006 var ett mer normalt år med blomning på flera lokaler. 2007 var vattenståndet återigen mycket högt hela sommaren. Några få exemplar på endast en lokal (6) kunde noteras. Viss återhämtning 2008.

Revsvaltningen vill ha öppna, konkurrenssvaga stränder. Vassar och förbuskning håller dessutom på att konkurrera ut den. Totalt 13 lokaler.

Alingsås , Långared sn, Holmängan (3)	64427, 13070
2004	0 ex IWä
2005	5-10 ex IWä (i skreva i berghällen) + några småplantor i vattenbrynet
2006	10 ex IWä
2007	0 ex IWä
2008	2 ex IWä småplantor i vattnet utefter vassen

Alingsås , Långared sn, Rus-Greshallen (4)	64433, 13082
2004	0 ex IWä
2005	10-tal ex IWä i strandkanten vid bryggan; f.ö. igenvuxet
2006	2+3 m ² IWä
2007	0 ex IWä
2008	23 ex IWä 2 ruggar med småplantor

Alingsås , Långared sn, Sjötorp (5) "Olssons"	64429, 13088
2004	0 ex IWä vid Sundells inget
2005	0 ex IWä igenvuxet; används ej längre som bad- och båtplats. vid Sundells 0 ex
2006	0+25 ex IWä igenvuxet dellokalen "Sundells" med 25 blom. ex
2007	0 ex IWä.
2008	— —

Alingsås , Långared sn, Loviken, N om Sågen (=Sjötörps mad) (6)			64426,13095
2004	enstaka	IWä	åt diket till; lite småpl. i vattenbrynet; dåligt betat
2005	0 ex	IWä	
2006	150 ex!	IWä	torrlagd sjöbotten
2007	enstaka	IWä	"några söndersparkade småplantor i vattenbrynet"
2008	4 ex	IWä	många småplantor, maden betad

Alingsås , Långared sn, Nytorp-Attholmen, Tegelkärr (7)			64419, 13086
2004	0 ex	IWä	Loo badstrand börjar växa igen
2005	0 ex	IWä	Loo badstrand
2006	—		
2007	0 ex	IWä	
2008	2 ex + $\frac{3}{4}$ m ²	IWä	intill sjöstugans tomt

Alingsås , Långared sn, Hällnäsvisken (8). ny etablering vid en nygrävd slänt.			64393, 13047
2004	minst 1 m ²	IWä	blommade hela juli och aug.
2005	25-tal ex	IWä	mln brygga(båthus) o buskage vid Melkers, spridda
2006	50–100 ex	IWä	
2007	0 ex	IWä	
2008	rikligt	IWä	

Bidens radiata ..... **grönskära**
 Troligen ursprunglig vid Vänern på blöt strandmark. Ett stort antal äldre belägg finns från Vänersborg samt vardera ett från Habo och Lidköping. Kan vid gynnsamma tillfällen uppträda i stor mängd, ettårig och konkurrenssvag med en långlivad fröeserv. 27 lokaler var kända 2003. Ett otroligt grönskäreår 2006, då arten fullkomligt exploderade! 43 lokaler är nu aktuella: Skara 3, Falköping 6, Habo 5, Vänersborg 21, Grästorp 2 och Lidköping 6 lokaler.

Se artikel i Calluna 24(1) 2007 s. 12-17.

Skara , Bjärka sn, Trandansen (wp 53)*			6463792,1364199
2006	10 000 ex	KKj	
2007	10 000 ex	OJa	
2008	10 000 ex	KKj	

Skara , Bjärka sn, Flians utlopp, Borängen (wp 7)*			6469169, 1366854
2006	1000 ex	KKj	
2007	riklig	KKj	minskat 2007 pga bete
2008	1000 ex	KKj	

Falköping , Bjurum sn, Vadboden (wp 86)*			6463505, 1364604
2006	>100 000 ex!	KKj	
2007	ca 100 000 ex	KKj	
2008	ca 100 000 ex	KKj, OJa	

Botrychium simplex ..... dvärgläsbräken
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Skövde 1902.

Bromus arvensis ..... renlosta
Ej kontrollerad på senare tid. Senast sedd på 4 lokaler: Skara 1977, Svenljunga 1981, Hjo 1984 och Vänersborg 2002.

Bromus commutatus ..... brinklosta
Endast 2 lokaler: Senast sedd i V.Frölunda 2001 och Götene 2006.

Bromus racemosus ..... ängslosta
Ursprunglig slätterängsart. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg, Lundby 1955.

Bromus secalinus ..... råglosta
Totalt 12 lokaler. Senast sedd under florainventeringen i Tranemo 1995, Ulricehamn 1995, Falköping 1990, Skara 1989, Skövde 1991, Trollhättan 1995, Vänersborg 1997, Lidköping 1993 och Götene 1987–99.

Cardamine parviflora ..... strandbrämsa
Tidigare VU. 54 lokaler aktuella. Senast kontrollerad 2006 (karta Vgfl s. 313).

Carex maritima ..... bågstarr
Endast 2 aktuella lokaler på Galterö. Noterad senast 2007 (LHe) på ena lokalen. Ca 13 äldre lokaler finns även. Arten är hårt trängd av igenväxning.

Chenopodium murale ..... **gatmålla**
Gammal inkomling. Endast 3 kända lokaler: Götene 2 lokaler från 1997 och Lidköping 1997.

Götene, Medelplana sn, Hällekis	65019, 13584
2006 rikligt	OJa
2007 rikligt	OJa
2008 100-tals ex	OJa

Draba nemorosa ..... sanddraba
Endast en aktuell lokal som noterades under inventeringen: Svenljunga 1985

Dracocephalum ruyschiana ..... **drakblomma**
VÄSTGÖTAANSVAR Tidigare VU. Denna typiska stäppängsart har många lokaler i naturreservat, främst på Falbygden, några i Ätradalen och en på Kinnekulle. Äldre uppgifter finns från ca 45 lokaler i Ulricehamn, Falköping och Tidaholm. Totalt är 70 lokaler aktuella 2008, varav Ätradalen med Ulricehamn har 28 lokaler, Falbygden med Falköping 40 lokaler och Götene 2 lokaler.

Dracocephalum thymiflorum ..... rysk drakblomma
Tillfällig som vallfröförening. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1963.

Eryngium maritimum ..... martorn
Ursprunglig på sandiga stränder. Äldre uppgifter finns från Vrånge, Donsö, Vinga och Askim. Endast 2 aktuella lokaler (Göteborg, Vrånge).

Euphrasia rostkoviana* ssp. *rostkoviana ..... **stor ögontröst**
 VÄSTGÖTAANSVAR Ursprunglig i naturlig gräsmark i kalkfuktängar och i rikkärr.
 Kräver kontinuerlig hävd. Mycket sällsynt på Falbygden och i Skåne. 2008 besöktes
 lokalerna i mitten av juli. Totalt finns 14 lokaler, 13 i Falköping samt 1 lokal i Tidaholm.

Falköping , Vistorp sn, 200 m NO om Brunnsgården (1, PAA:s lokalnr) fuktäng			64337, 13749
2006	54 ex	PAA	
2007	78 ex	PAA	
2008	40 ex	PAA	
Falköping , Slöta sn, 300 m SV om Stommen (2) betesmark			64459, 13697
2006	21 ex	PAA	
2007	12 ex	PAA	
2008	6 ex	PAA	
Falköping , Karleby sn, 1 km SO om Leaby (3) fuktäng			64470, 13727
2006	540 ex	PAA	
2007	675 ex	PAA	
2008	72 ex	PAA	
Falköping , Mularp sn, 200 m SO om Kullagärdet (7) fuktäng			64508, 13759
2006	100 ex	PAA	
2007	250 ex	PAA	
2008	10 ex	PAA	
Falköping , Södra Kyrketorp sn, 200 m NV om Abrahamsgården (12) naturbete			64599, 13753
2006	0 ex	PAA	
2007	—	—	
2008	—	—	
Falköping , Högstena sn, 600 m SV om kyrkan (13) fuktäng			64580, 13769
2006	630 ex	PAA	
2007	470 ex	PAA	
2008	100 ex	PAA	
Falköping , Högstena sn, reservatet, SV om Skogastorp (11) fuktäng			64591, 13783
2006	allmän	PAA	
2007	allmän	PAA	
2008	allmän	PAA	
Tidaholm , Dimbo sn, N om Damdbo (8) fuktäng i betesmark			64527, 13837
2006	29 ex	PAA	
2007	64 ex	PAA	
2008	60 ex	PAA	

Falköping , Södra Kyrketorp sn, 300 m VSV om Strängagården (9) fuktäng			64587, 13738
2006	0 ex	PAA	
2007	—	—	
2008	—	—	

Falköping , S. Kyrketorp sn, S. Pösan, 300 m Ö om Systrakvarn (10) fuktäng			64596, 13748
2006	0 ex	PAA	
2007	—	—	
2008	—	—	

Falcaria vulgaris ..... skärblad
Uppgiven på två lokaler: Göteborgslokalen borta sedan 1995. Ursprungslokalen i Skövde, Lerdala noterades senast 2000 med 3 ex, därefter årligen besökt och ej återfunnen. Även den lokalen är troligen helt borta (KAJ).

Filago vulgaris ..... klotullört
Tillfällig. En aktuell lokal. Senast sedd i Borås 2000.

Gentianella baltica ..... **kustgentiana**
3 aktuella lokaler i Göteborgsområdet: Vrångö, Galterö och Nya Varvet.

Göteborg , Styrösö sn, Galterö, SSV om Sundholmsvikens sydände			63986, 12579
2006	4 ex	LHe	
2007	noterad	LHe	
2008	0 ex	LHe	

Geranium lanuginosum ..... brandnäva
Ursprunglig på skogsbrandfält. Endast en sentida lokal. Senast sedd i Trollhättan 1995.

Geranium palustre ..... kärnäva
Ursprunglig i fuktiga slätterkärr. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Mölndal 1951.

Gypsophila muralis ..... grusnejlika
Tillfällig och konkurrenssvag, ofta på störd mark. 12 lokaler är aktuella. Senast sedd i Gunnilse grustag, Angered sn, Göteborg 2005.

Hordeum secalinum ..... ängskorn
Tillfällig. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1950.

Hypericum humifusum ..... **dvärgjohannesört**
Växer i gles, gammal vall. Endast 2 lokaler.

Mariestad , Torsö sn, V om Runntorp			65220, 13845
2006	ca 10 plantor	UBA	
2007	18 plantor	UBA	5–6 stänglar på varje planta
2008	11 plantor	UBA	6–7 stänglar på varje planta

Mariestad , Torsö sn, Runntorps tomt*	65221, 13856
2006 ca 20 ex UBA	
2007 ca 20 ex UBA	
2008 ca 20 ex UBA	

Hypericum pulchrum ..... hedjohannesört
Ursprunglig på magra ljunghedar. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1928.

Hypochoeris glabra ..... åkerfibbla
Gammal åkerväxt. Endast 2 lokaler från florainventeringen: Vänersborg 1984 och Vara 1995.

Isolepis setacea ..... borstsäv
Ursprunglig på dyiga, sandiga stränder av sjöar och åar. Konkurrensvag, störnings- och betesgynnad. Äldre uppgifter från 23 lokaler: Mark, Göteborg, Borås, Ale, Alingsås, Herrljunga och Karlsborg. Återupptäckt för Västergötland i Mark, Sätilla sn, Lygnerns östra strand 2005 med 1000-tals ex. Endast en aktuell lokal.

Juncus capitatus ..... huvudtåg
Ursprunglig(?) på sandiga Vänerstränder. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Mariestad 1897.

Kickxia elatine ..... spjutsporre
Tillfällig och sydlig. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Vänersborg 1958.

Lappula squarrosa ..... piggrö
Tillfällig, 37 äldre lokaler. En aktuell lokal. Senast sedd i Borås 1997.

Luzula sylvatica ..... **storfryle**
Tillfällig inkomling, oftast med gräsfrö. 3 aktuella lokaler.

Göteborg , Göteborg, SO om entrén till Botaniska Trädgården (ej odlad!)	64018, 12700
2006 ca 20 ex ELj	
2007 ca 20 ex ELj	
2008 ca 20 ex ELj	

Marrubium vulgare ..... kranborre
Endast en aktuell lokal: Göteborg, Kronhusträdgården 2004. Känd från ett 30-tal äldre lokaler. Senast från Mölndal 1948.

Medicago minima ..... sandlusern
5 äldre lokaler från Västergötland. En lokal hittades under inventeringen i Svenljunga 1982.

Mentha ~~x~~gracilis ..... ädelmynta
Sex nyligen kända lokaler: Mölndal 1999, Göteborg 1995 och 2002, Ale 2000, Skara 1998 och Hjo 1999.

Mertensia maritima ..... ostronört
Ursprunglig, nordlig på havsstränder. Inga aktuella lokaler. Senast i Göteborg, Vinga 1892.

Misopates orontium ..... **kalvnos**
Gammal vägkants- och åkerogräs, dock sällsynt och ibland tillfällig. 10 lokaler

Göteborg , Askim sn, Järkholmen	63936, 12679
2005 1 ex ELj	
2006 0 ex ELj	
2007 0 ex ELj	
2008 0 ex ELj	

Göteborg , Lundby sn, Eriksberg, 700 m SSV Lundby kyrka	64041, 12677
2006 2 ex ELj	
2007 13 ex ELj	
2008 8 ex ELj	

Borås , Borås, Yxhammarsgatan	64035, 13295
2006 50–100 ex LEA	
2007 ca 50 tal ex LEA	
2008 200 ex LEA	först 40 ex, som efter grävning ökade till 200 ex!

Nepeta cataria ..... **kattmynta**
Tidig inkomling. Ofta kortlivad i störd mark. 11 aktuella lokaler.

Skara , Varnhem sn, 250 m SO om kyrkan	64753, 13744
2006 noterad PLa	
2007 10-tal ex PLa	
2008 2 ex PLa	

Ornithopus perpusillus ..... **dvärgserradella**
Tillfällig. Endast 2 lokaler: Habo-lokalen kontrollerades inte 2006 och 2007, men finns kvar.

Skövde , Skövde, SV om Segerstorp, P4 övningsfält* sandfält (uppgiven 2005)	64733, 13865
2006 20 m ² RGC, KAJ	
2007 ca 20 m ² RGC, KAJ	under svag spridning
2008 ca 20 m ² RGC, KAJ	

Orobanche elatior ..... **klintsnyltrot**
Tillfällig, troligen insädd på Kinnekulle på 4 lokaler. Parasiterar på *Centaurea scabiosa*.

Orobanche reticulata ..... **tistelsnyltrot**
VÄSTGÖTAANSVAR Ursprunglig i fuktiga till friska, naturliga gräsmarker och skogs-
bryn. Parasiterar på olika *Cirsium*-arter och främst på brudborste. En mycket sällsynt art
som förekommer närmast i Skåne. Äldre belägg finns från Falköping (Mösseberg) samt som
odlad och kvarstående i Borås och Tidaholm. Totalt finns 14 aktuella lokaler.

Falköping , Kinneved sn, 500 m NNO om Mönarp	6444938, 1363243
2006 18 ex JöG, JoG backen 1 + grustakten 12 + S-slutningen 5 ex	
2007 18 ex JöG, JoG + 1 ex nära korsningen	
2008 13 ex JöG, JoG	

Falköping , Karleby sn, reservatet vid Ällebergs ännu	64487, 13705
2006 59 ex LSu	
2007 41 ex LSu	
2008 13 ex JöG, JoG	

Falköping , Friggeråker sn, Mössebergsparken (den klassiska lokalen)	64536, 13670
2006 219 ex JöG, JoG	
2007 257 ex JöG, JoG	”varav hela 93 nere vid huset med tulpanträdet”
2008 34 ex JöG, JoG	hela parken slagen! Nedre delen av parken gav 34 ex

Götene , Medelplana sn, Törnsäter, 300 m S Björneberg (Björnebergsängarna)	64983, 13622
2006 20 ex LSu	dellokal: 250 m OSO därom, betesmark 31 ex 2006 LSu
2007 7 ex LSu	
2008 30-tal ex OJa	

Parapholis strigosa ..... ormax
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1863.

Petrorhagia saxifraga ..... klippnejlika
En aktuell lokal. Senast sedd i Borås 1984.

Polystichum aculeatum ..... **uddbräken**
Sällsynt på fuktig, skuggig, kalk- och mullrik mark. En aktuell lokal.

Götene , Västerplana sn, 410 m NNV om Ekesbacke*	64947, 13569
2006 — —	
2007 1 ex RGC	
2008 1 ex OJa	

Potamogeton acutifolius ..... **spetsnate**
Mycket sällsynt i näringsrikt, kalkpåverkat vatten. Förekommer på 6 lokaler. Tidigare VU.

Mariestad , Torsö sn, 1080 m VNV Torsö k:a, kanal mln Torsö o Fågelö*	6519249, 1383334
2007 noterad OJa	
2008 >10 m ² OJa	ny lokal rapporterad 2008, monokultur

Potamogeton rutilus ..... styvnate
Mycket sällsynt, men troligen förbisedd. Sedd under florainventeringen: Lilla Edet 2 lokaler 1989–90 och Falköping 1999. Totalt 3 aktuella lokaler.

Potamogeton trichoides ..... **knölnate**
SVERIGEANSVAR Ursprunglig. Växer i stillastående till svagt strömmande näringsrikt vatten. Många äldre belägg finns från Göteborg. Efter en period under 1950–70-talen, då kunskapen om arten nästan var obefintlig, började efterforskningar göras. Arten är i Sverige mycket sällsynt, funnen på 7 lokaler i Skåne och 15 i Göteborgsområdet. På Skånelokaler-

nas sista förekomst är den nyckfull. Göteborgsförekomsterna torde nu vara landets enda säkra. Under 2007 har rensnings- och grävningsarbeten utförts inom Mölndal och Göteborg vilka torde ha stört arten i Mölndalsån (se rapport 2006). Lokalerna i Lundby sn tycks oförändrade. 15 aktuella lokaler.

Göteborg, Göteborg och Lundby sn, Kvillebäckskanalen (4)	64058, 12703
2006 få ex ELj "mycket sparsamt"	
2007 0 ex ELj	
2008 0 ex ELj	

Göteborg, Göteborg och Lundby sn, Kvillebäcken, Backaplan (3)	64062, 12703
2006 1000-tals ELj konstant förekomst	
2007 1000-tals ELj	
2008 1000-tals ELj	

Göteborg, Lundby sn, Vågmästaregatan* dellokal av "Backaplan (3)"	64059, 12702
2006 100-tals ELj förekomsten har gått tillbaka	
2007 100-tals ELj	
2008 — —	

Göteborg, Lundby sn, Herkulesgatan* dellokal av "Backaplan (3)"	64059, 12703
2006 0 ex ELj förekomsten har gått tillbaka	
2007 0 ex ELj	
2008 — —	

Pseudorchis albida ..... **vityxne**
 VÄSTGÖTAANSVAR Tidigare VU. Ursprunglig i hedartade betesmarker, slåtterängar och ängsrester. Kräver ljus, slåtter och måttligt bete. Hotas av igenväxning, alltför intensivt bete. Äldre uppgifter finns från ca 50 lokaler. Nu totalt **13 lokaler**. 2 lokaler (Bollebygd) torde vara utgångna, men en ny i Tranemo har tillkommit! 2007 kontrollerades alla 13 lokalerna med 109 exemplar. Liksom 2007 har en viss minskning skett 2008. På 11 undersökta lokaler noterades 82 exemplar av vityxne. På 2 lokaler har den ökat och på 2 lokaler har den återkommit men minskat kraftigt på 2 lokaler. (ICl)

Pulmonaria angustifolia ..... **smalbladig lungört**
 VÄSTGÖTAANSVAR Tidigare VU. Under inventeringen från 1985 registrerades 123 lokaler som var väl samlade på Falbygden och i Ätradalen. Vid en riktad inventering av arten hittades 154 lokaler 1998 (LSu). Vid en inventering 2004 (LSu) nyrapporterades 15 lokaler: Ätradalen 4 och Falbygden 11 lokaler. Totalt finns **169 lokaler** som är aktuella (2008), fördelade på Ätradalen med Ulricehamn 49 lokaler och Falbygden med Falköping, Tidahlom, Skövde och Skara 120 lokaler. Ej inventerad 2006. Efter inventeringen 2007 då Ätradalen kontrollerats på 40 lokaler och Falbygden 88 lokaler kunde konstateras att lokalantalet är stabilt men individantalet har ökat sedan 1988 med ca 18% (LSu). Ej inventerad 2008.

Rhinanthus serotinus var. apterus ..... **åkerskallra**
 Funnen i en viltåker i Karlsborg, på en åkerkant i Herrljunga och en lokal i Borås: 3 lokaler.

Borås , Fristad sn, Mölarps ö*			64129, 13342
2006	100 tals ex	ARS	
2007	140 ex	ARS	
2008	0 ex !	ARS	

Rorippa nasturtium-aquaticum ..... källfräne
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Vänersborg 1938.

Rosa elliptica ssp. *inodora* (VU) EN ..... **västkustros**
Ursprunglig i betesmarker och gles hållmarkstallskog. Hotas av beskuggning och igenväxning. Förekommer främst i Bohuslän (flera lokaler) och Halland (ca ett 40-tal lokaler) samt i Skåne och Danmark. Äldre uppgifter från 3 lokaler i Mark. Växer på nordsidan av sjön Lygnern på 12 ställen (varav 2 nya 2008) samt 2 nya i Askim 2008. **14 lokaler** är aktuella.

Mark , Sätilla sn, 300 m SSV om Ramhulta/SO om Högeås* i brant	6380140, 1294330
1996	3 ex JKu
2004	3 ex JKu
2008	6 ex JKu 2 ex dm-höga + 2 ex >1,5m + 2 ex >1 m (10 m österut)

Mark , Sätilla sn, 200 m S om Ramhulta/Ö om Högeås* ekskog	6380360, 1294470
1996	1 ex JKu
2008	2 ex JKu 2 buskar >1,5 m i skuggig, gles ekskog

Mark , Sätilla sn, 200 m SO om stenbrott, brant vid fallet	6381230, 1295250
1996	1 ex JKu
2004	1 ex JKu
2008	1 ex JKu stor buske i snår med <i>Rosa canina</i>

Mark , Sätilla sn, 500 Ö om stenbrott ekskog	6381330, 1295420
1996	2 ex JKu
2005	2 ex JKu
2008	7 ex JKu de flesta små i rik rasbrant m <i>Orig vul</i> o <i>Rosa can</i>

Mark , Sätilla sn, vid nedlagt stenbrott*	6381440, 1295530
2008	1 ex JKu ny, ett kraftigt fertilt ex, dock i skuggigt läge

Mark , Sätilla sn, NO om fallet*	6381510, 1295760
2008	1 ex JKu ny, i rikbrant med <i>Origanum vulgare</i> och <i>Vicia cassubica</i>

Mark , Sätilla sn, strax SO om Kronäng ekskog	6381840, 1296020
1996	2 ex JKu
2005	1 ex JKu
2008	1 ex JKu ett döende ex vid stigen, skuggas av gran i S

Mark , Sätilla sn, Kronäng, vid torpet*	6381890, 1295980
2005	2 ex JKu ny, de flesta små
2008	1 ex JKu en buske >2 m men utan blommor i år

Mark , Sätilla sn, 100 m Ö om Kronäng, i sydbranten*	6381900, 1296060
2005 9 ex JKu ny	
2008 9 ex JKu flera frodiga ex om 1–2m	
Mark , Sätilla sn, 150 m SO om Buarås gård bryn	63822210, 1296330
1996 1 ex JKu	
2005 1 ex JKu	
2008 3 ex JKu i igenväxande betesmark med slån	
Mark , Sätilla sn, 200 m SO om Buarås bergskrön	6382060, 1296370
1996 5 ex JKu	
2004 5 ex JKu	
2005 4 ex JKu	
2008 6 ex JKu varav en >1 m och en >2 m	
Mark , Sätilla sn, 150 m Ö om Buarås gård*	6382350, 1296380
2005 ca 10 ex JKu ny, i slånbuskage	
2008 6 ex JKu igenväxn. m. slån, ek, alm och <i>Rosa villosa</i> , 3 ex >2 m	
Göteborg , Askim sn, vägen till Oxsjön*	6393247, 1270248
2007 flera ex ANi ny, rapp. 2008	
Göteborg , Askim sn, Askims Stationsväg (Bröduset)*	6396584, 1269057
2007 några ex ANi ny, rapp. 2008	

Rubus cyclomorphus ..... hjärtbjörnbär
 Ursprunglig, växande i klippskrevor, strandsnår och gräsmarksrester. Sällsynt och finns i Västergötland endast i Göteborg. Ett krypbjörnbär som är kustbundet och 6 aktuella lokaler från 1980–90-talen.

Rubus dissimulans ..... bohusbjörnbär
 Två äldre lokaler i Göteborgstrakten. En återupptäckt, aktuell lokal: Gbg, Köpstadö 2002.

Rubus rosanthus ..... rosenbjörnbär
 Endast 3 aktuella lokaler.

Rumex conglomeratus ..... dikesskräppa
 Endast 2 aktuella lokaler (Göteborg, Slottskogen samt Angered, Gunnilse) som båda tycks utgångna. Sågs senast på båda lokalerna 2004.

Salvia pratensis ..... ängssalvia
 En äldre lokal i Tidaholm 1948 och en nyare i Falköping 1983.

Salvia verticillata ..... kranssalvia
 Inkomling i vägkanter och i gamla vallar. Hotas av igenväxning och bete. Nu endast 3 aktuella lokaler.

Scandix pecten-veneris ..... nälkörvel
 Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Vänersborg 1958.

Stachys officinalis ..... humlesuga
Två äldre lokaler. 3 aktuella lokaler: Göteborg 1995, Habo 1993 och Gullspång 1990.

Taraxacum egregium ..... smalfjällig strandmaskros
Tillhör sektionen *Palustria*. Finns mest vid Östersjön. Endast två äldre belägg finns från Falköping (Högstena och Dala socknar). Inga aktuella lokaler.

Taraxacum euryphyllum ..... bredskaftad fläckmaskros
Tillhör sektionen *Naevosa*. Växer i fuktig till frisk naturlig gräsmark i fina naturbetesmarker. Troligen nu sällsynt. Äldre belägg finns från 48 socknar. Aktuell på 10 lokaler.

Taraxacum larssonii ..... dalslandsmaskros
Ej funnen under inventeringen för Västgötafloran (Vgfl. s. 575), men hittades 2002 under en floraväktarexkursion. Äldre belägg från Hälaryda 1935. Endast en aktuell lokal.

Taraxacum pseudosuecicum ..... sankmaskros
Tillhör sektionen *Palustria*. Växer i kalkfuktängar, gärna i kanten av våtar. En nybeskriven art (1998) med 6 äldre lokaler belagda från Göteborg, Borås, Falköping, Skövde och Götene. Nu funnen på två lokaler i Falköping.

Taraxacum ruberulum ..... skevmaskros
Tillhör sektionen *Erythroserma*. Växer på torra, naturliga gräsmarker och havsstrandhedar. Utgången(?) på landskapets enda lokal: Göteborg, Askim sn, Järkholmen, som var artens *locus classicus* (Vgfl s. 574).

Taraxacum vestrogothicum ..... västgötamaskros
SVERIGEANSVAR Den enda **endemiska** arten för Västergötland! Förekommer i betade kalkfuktängar. Åtta äldre belägg finns från Falköping, Skövde och Götene. Mycket sällsynt och fåtalig på 4 aktuella lokaler: Falköping 1998–99 med 3 lokaler och Götene 1998 med en lokal.

Verbascum densiflorum ..... ölandskungsljus
Tillfällig i Västergötland. Inga aktuella lokaler.

Verbascum lychnitis ..... **grenigt kungsljus**
Inkommen från centrala Europa med fröhandel. Förvildad och kvarstående. Arten synes vara mycket stabil på de flesta av sina förekomster, trots att den är en bienn. En lokal som länge följts är den i Göteborg, vid Gamla Älvsborg. För övrigt aktuell på 26 lokaler.

Göteborg , Göteborg, Gamla Älvsborg	64027, 12675
2006 ca 10 ex ELj	
2007 10 ex ELj	
2008 10 ex ELj	

Vicia pisiformis ..... **ärtvicker**
Ursprunglig i gles lövskog i sydvända branter. Hotas av igenväxning. Endast 5 aktuella lokaler. Tidigare VU.

Skövde , Lerdala sn, Klyftamon, Sparresäter, sydbranten på Borgehall	64880, 13769
2005 59 ex OJa = 59 stänglar	
2006 --- ---	
2008 30tals ex OJa	

Skövde , Lerdala sn, 300m ONO om Igelsjöns östsida, nära samhället * 64853, 13781
2004 ca 400 ex OJa ny, f.d. grusgropsslutning, fanns ej där 1984 enl. ABe
2005 1575 str OJa
2006 — —
2008 ca 2000 ex! OJa

Vulpia bromoides ..... ekorrsvingel
Känd från 7 äldre lokaler i Göteborg. Under inventeringen av Vgfloran sågs den enda aktuella lokalen senast i Svenljunga 1981.

SÅRBARA — hotkategori VU

Aira caryophyllea ..... vittätel
Äldre lokaler från Göteborg. En aktuell lokal i Alingsås från 1993.

Alyssum alyssoides ..... **grådådra**
Växer på torra ställen i betes- och ruderatmarker, kalkgynnad. Nu 41 aktuella lokaler på Falbygden och Kinnekulle.

Skara , Varnhem sn, 400 m NV om Kyrkebo betesmark 6476846, 1374086
2008 4 ex KKj känd lokal

Anagallis minima ..... knutört
17 aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1996.

Anemone vernalis ..... **mosippa**
Totalt förekommer mosippa på 117 lokaler i Västergötland. 2008 kontrollerades samtliga(!) lokaler i länsstyrelsens regi (Abe, Gbö, OJa, Ssv m.fl.) och en ny tillkom (GPe)

Karlsborg , Brevik sn, 760 m SV om Ingarydsvad* 6478013, 1413290
2008 3 ex GPe, OJa ny lokal!

Anthriscus caucalis ..... taggkörvel
4 äldre fynd, nu 3 aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg, Lundby 2003.

Asplenium adiantum-nigrum ..... **glansbräken**
Troligen ursprunglig i klippor nära havet. En aktuell lokal.

Göteborg , Västra Frölunda sn, Näsetbadet 63945, 12669
2006 1 ex ELj
2007 1 ex ELj
2008 1 ex ELj i gott skick!

Asplenium adulterinum ..... brunbräken
VÄSTGÖTAANSVAR. Ursprunglig, växer på ultrabasiska serpentinerarter, såsom på Taberg i Småland. Endast en lokal är känd i landskapet, Töreboda, Älgårås. Senast besökt 1994. Tidigare var Smålands Taberg enda kända växtplatsen i Sverige.

***Botrychium matricariifolium* .....** rutläsbräken

Växer på klippphyllor eller sandiga gräsmarker. Aktuell på 16 lokaler

Falköping , Friggeråker sn, Mössebergsparken, 300 m NNV om sanatoriet	64536, 13670
2004 35 ex JöG, JoG	
2005 9 ex JöG, JoG	
2006 16 ex JöG, JoG	
2007 ej sedd JöG, JoG torra och sent på säsongen	

Vara , Längjum sn, Ö om Stora Skattegården*	64581, 13438
2004 207 ex CJL	
2005 239 ex OJa	
2007 30-tal CJL	

Bromopsis benekenii ..... strävlost
18 aktuella lokaler. Senast noterad från Götene 2005.

Camelina microcarpa ssp. *microcarpa* ..... sanddådra
47 lokaler: mest Falbygden och Kinnekulle.

***Carduus acanthoides* .....** piggtistel

Sällsynt, sentida inkomling i betesmarker och på vägkanter. 8 aktuella lokaler: Valle härad (7) och Falköping (1)

Skara , Varnhem sn, Skarke vägkant/betesmark	6476892, 1373883
2007 "massor" KKj	
2008 1000-tals KKj expanderar! "nästan som en ogräsåker"; hårt bete	

Carex hartmanii ..... hartmanstarr
Ursprunglig, kalkgynnad i fuktiga slätterängar och betesmarker. 15 aktuella lokaler: Göteborg (2), Ulricehamn, Falköping (7), Vara, Skara, Götene (2) och Karlsborg.

Carex pulicaris ..... loppstarr
Ursprunglig i måttligt hävdade gräsmarker, rikkärr och fuktängar. Kalk- och hävdgynnad. Numera vanlig på Falbygden och söder därom. 271 lokaler (Vgfl s. 643).

***Carex punctata* .....** prickstarr

Ursprunglig, växer i lösa tuvor i klippig terräng nära havet. Mycket sällsynt. Endast 8 lokaler.

Göteborg , Styrös sn, Filleskär V om Galterö	63975, 12567
2006 ca 10 ex LHe	
2007 ca 20 ex LHe	
2008 ca 20 ex LHe	

Göteborg , Styrös sn, SÖ om Galterö, Östra Galterö Rönskär*	63977, 12581
2004 150 ex LHe	
2008 150–200ex LHe expanderat något	

Catabrosa aquatica ..... källgräs
Totalt 37 aktuella lokaler. Senast rapporterade 1995.

Centaureum erythraea* var. *erythraea ..... **flockarun**
Ursprunglig(?) på torr naturlig gräsmark. 2 aktuella lokaler i Otterstads socken.

Lidköping , Otterstad sn, Skalludden, S om Hallen (= Helge Källssons berg)				65042, 13445
2006	0 ex	UBA	torrt år! (primärlokalen)	
2007	30 ex	UBA		
2008	48 ex	UBA		

Lidköping , Otterstad sn, Vaholmen, udden 500 m OSO om Senäte				65041, 13457
2004	4 ex	UBA		
2005	0 ex!	UBA	inhägnaden borta; översvämmad lokal (Vänern numera högre!)	
2008	11 ex	UBA	stora, kraftiga blommor, inom ca 20 m ²	

Chimaphila umbellata ..... ryl
Totalt 74 aktuella lokaler. Ingen rapporterad sedan 1990-talet.

Coronopus squamatus ..... **kråkrassing**
Inkomling i gräsmattor och annan störd öppen mark. 15 lokaler, alla i Göteborg.

Göteborg , Göteborg, Carolus Rex*				64039, 12706
2006	0 ex	JAh		
2007	0 ex	ELj		
2008	0 ex	ELj	lokalen nu spolierad!	

Göteborg , Göteborg, Luntantugatan 4*				64040, 12707
2006	ca 40 ex	ELj, JAh		
2007	ca 40 ex	ELj		
2008	10-tal ex	ELj		

Göteborg , Göteborg, domkyrkoplan, i SÖ hörnet mot Kungsgatan*				—
2007	50-tal ex	ELj	ny	
2008	50 ex	ELj		

Göteborg , Angered sn, Gunnilse grustag*				64135, 12798
2006	ca 5 ex	ELj		
2007	0 ex	ELj		
2008	0 ex	ELj		

Cuscuta epithymum* var. *epithymum ..... **ljungsnärja**
Inhemsk parasit på örter och gräs i torra gräsmarker. Två stabila lokaler i Skövde, Lerdala sn.

<i>Skövde</i> , Lerdala sn, 150 m NV om Igelsjöns västande (bakom macken)	64853, 13775
2004 ngn m ² KAJ några ruggar på ca 1 m ²	
2005 15 m ² OJa + ny förekomst ca 70 m norrut med 5 m ² ! OJa	
2008 några m ² OJa	

Deschampsia setacea ..... sjötåtel
 Ursprunglig på sandiga stränder. Tre aktuella lokaler. Senast sedd i Svenljunga 1989 och i Alingsås 1992–93.

Dianthus armeria ..... **knippnejlika**
 Mycket sällsynt i kulturmarker. 9 lokaler varav 2 dellokaler och 2 nya (2008).

Göteborg , Göteborg, Ekedal, 800 m V om Stora Dammen, Skytteskogsg. 17B	64017, 12689
2004 ett 100 tal IOI vildväxande på berg	
2006 4 stänglar KHh	
2008 450 stänglar KHh ca 220 ex med ca 450 stänglar	

dellokal: Göteborg Gbg, Ekedal, 800 m V St. Dammen, Skytteskogsg. 17A	64017, 12689
2006 350 stänglar KHh	
2008 700 stänglar KHh ca 340 ex med ca 700 blomstänglar	

dellokal: Göteborg , Gbg, Ekedal, 800 m V St. Dammen, Skytteskogsg. 15*	—
2006 15 stänglar KHh	
2008 70 stänglar KHh 35 ex med 70 blomstänglar	

Trollhättan , Hörlycke sn, vid golfbanan* ruderatmark	6463933, 1291939
2008 4 ex JJe ny	

Skara , Öglunda sn, 350 m N om Boängen* strand	6483098, 1376139
2008 2 ex KKj ny	

Diphasiastrum tristachyum (*Lycopodium complanatum* ssp. *chamaecyparissias*) ..... cypresslumner
 Ursprunglig på hedertad mark. 63 lokaler tidigare uppgivna i 3 aktuella områden: Göteborg–Lerum, Herrljunga och Tidaholm–Habo.

Drymocallis rupestris ..... **trollsmultron**
 Ursprunglig, kalkgynnad i torra gräsmarker. 244 lokaler i hela Västergötland (västligt orienterad) men minskande!

Borås , Fristad sn, Mölarps ö*	64129, 13342
2006 enstaka ex ARS	
2007 5 ex ARS	
2008 5 ex ARS	

Elatine hexandra ..... skaftslamkrypa
 16 aktuella lokaler i SV delen av Västergötland

Elatine orthosperma ..... nordslamkrypa
Nordlig men förekommer sällsynt i västra delen av landskapet. Inga aktuella lokaler.

Euphorbia exigua ..... småtörel
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Vänersborg 1958.

***Euphrasia micrantha* ..... ljungögontrost**
Främst i ljungrika betesmarker och vägkanter. Gynnad av bete och bränning. 59 aktuella lokaler.

Göteborg , Styrso sn, Galterö, Ö om Stora viken*	63985, 12576
2006 ca 500 ex LHe	
2007 ca 500 ex LHe	
2008 ca 500 ex LHe	lokalen skall brännas 2009

***Gentiana pneumonanthe* ..... klockgentiana**
Ursprunglig i fukthedar och kärrkanter. Växer på 157 lokaler.

Tidaholm , Ettak, naturreservatet*	6444975, 1389264
2006 134 stänglar LSu	
2007 157 stänglar LSu	
2008 60 stänglar LSu	

Götene , Forshem sn, Björkkullsviken*	6507179, 1366299
2008 ca 20 OJa ny lokal	

Gentianella campestris ssp. *campestris* ..... fältgentiana
Ursprunglig i betesmarker eller slätterängar. Hotad pga igenväxning. 61 aktuella lokaler.

***Gymnocarpium robertianum* ..... kalkbräken**
Ursprunglig i främst gamla kalkbrott. 10 aktuella lokaler på Kinnekulle.

Götene , Österplana sn, 650 m Ö om Sandhagen* stenbrott	6498087, 1362110
2006 noterad OJa	
2007 rikligt OJa	
2008 rikligt OJa	

***Herminium monorchis* ..... honungsblomster**
Ursprunglig i kalkfuktängar. Äldre uppgifter från 40 lokaler. 16 aktuella lokaler.

Falköping , Falköpings Östra sn, 250 m Ö om Krokstorp (1) kalkfuktäng	64486, 13679
2006 3 ex BJa	
2007 — —	
2008 — —	

Falköping , Slöta sn, 800m OSO Karsgården/Karleby sn, 800 m SSO Leaby (12)				64470, 13725
2006	0 ex	BJa		
2007	0 ex	BJa		
2008	0 ex	BJa		

Falköping , Falköping, Bestorpskärrret/Gläntankärrret, slalombackens slut (2)				64520, 13659
2006	9 ex	BJa		
2007	0 ex	BJa		
2008	5 ex	KFr		

Falköping , Högstena sn, V om Skogastorps kvarn (3) kalkfuktäng				64593, 13785
2006	0 ex	PAA		
2007	1 ex	LSu		
2008	0 ex	PAA		

Falköping , Dala sn, 100 m NO om Vallstorp (4) kalkfuktäng				64603, 13783
2006	ca 200 ex	BJa		
2007	25 ex	BJa		
2008	36 ex	BJa, PAA	tidigt bete	

Skövde , Rådene sn, 300 m SSO om Herrgården (6) rikkärr				64689, 13808
2006	47 ex	BJa		
2007	11 ex	BJa		
2008	29 ex	BJa, PAA		

Skövde , Sjögerstad sn, Nohlmarken, 400 m NNV Lillegården (5) kalkfuktäng				64694, 13841
2006	5 ex	RGC		
2007	10 ex	RGC		
2008	10 ex	KAJ		

Skövde , Lerdala sn, Gullakrokssjöns nordöstra strand (7) äng				64852, 13767
2006	1 ex	BJa		
2007	0 ex	BJa		
2008	0 ex	BJa, PAA		

Götene , Västerplana sn, 700 m Ö om Högehall (8) våtmark				64951, 13584
2006	97 ex	BJa		
2007	9 ex	BJa		
2008	49 ex	BJa, PAA	torrt i början av juli	

Götene , Österplana sn, 500 m SV om kyrkan (11) fuktigt alvar				64966, 13615
2006	403 ex	BJa		
2007	97 ex	BJa		
2008	196	BJa, PAA	torrt i början av juli	

Götene , Österplana sn, 200 m NO om kyrkan (10)	kalkfuktäng	64971, 13619
2006	388 ex BJa	
2007	116 ex BJa	
2008	343 ex BJa, PAA	

Götene , Österplana sn, 200 m OSO om Sandhagen		64980, 13620
2005	10 ex OJa	
2007	— —	
2008	— —	

Götene , Österplana sn, 350m S Björneberg, Björnebergsängarna (9)	kalkfuktäng	64983, 13622
2006	275 ex BJa	
2007	292 ex BJa	
2008	281 ex BJa, PAA	torrt i början av juli

Holosteum umbellatum ..... fågelarv
Tillfällig på torr, sandig mark. Endast en lokal är aktuell.

Partille , Partille sn, Jonsered, Bokedalens f.d. hpl		6408610, 1283923
2006	ca 100 ex ELj	
2007	50tal ex ELj	
2008	>100 ex ANi	

Lathyrus tuberosus ..... knölvial
Växer i hagmark och i vägkanter. 21 aktuella lokaler

Leersia oryzoides ..... vildris
Sällsynt på våt dy eller sand vid å-, bäck- och sjöstränder. Troligen spontant inkommen. Växer i strandkanten av Östen (8), Tidån (1) och Göta älv (Bohuslän). Finns närmast i Halland, sydvästra Småland och Skåne. Troligen förbisedd. Endast 4 äldre lokaler är uppgivna från Tidån 1914–1953. 9 aktuella lokaler.

Malva pusilla ..... vit kattost
Gammal kulturmarksväxt. 17 aktuella lokaler.

Göteborg , Lundby sn, Götaleden, Vädermotet*		—
2006	1 ex ELj, EH	
2007	1 ex ELj	
2008	0 ex ELj	

Microstylis monophyllus ..... knottblomster
Ursprunglig i rikkärr. Hotas av igenväxning. 2–4 äldre lokaler i Skara och Götene. Endast en lokal är fortfarande aktuell på Kinnekulle: 2004: 3 ex, 2005: 3 ex, 2006: 2 ex, 2007: 8 ex, 2008: 3 ex (CDa). Lokalen kontrolleras av floraväktare.

Mulgedium quercinum ..... karlsöallat
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1994.

Neslia paniculata ssp. *paniculata* ..... korndådra
12 lokaler i Valle härad och på Nordbillingen.

Persicaria foliosa ..... ävjepilört
En aktuell lokal. Senast sedd under inventeringen i Mariestad, Torsö sn, Djurön 1996.

Phleum arenarium ..... sandtimotej
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1862.

Pilularia globulifera ..... klotgräs
11 aktuella lokaler. Senast rapporterad från Svenljunga 2003, Tranemo 1990, Mark 1994, Härryda 2003 (3), Lerum 1990–94 (3), Alingsås 1999 och Trollhättan 1991.

Polygala comosa ..... toppjungfrulin
Endast 6 aktuella lokaler. Alla i Falköping senast 2001.

Potamogeton compressus ..... bandnate
Endast 5 lokaler.

***Potentilla anglica* ..... revig blodrot**
VÄSTGÖTAANSVAR Mycket sällsynt på mager något störd mark. 2 aktuella lokaler, båda är vägkantslokaler.

Härryda, Björketorps sn: Hällingsjö, Vika, Knalls torp			63933, 12965
2006	1 ex	ESa	
2007	1 ex	ESa	tynande tillvaro
2008	0 ex	ESa	

Härryda, Björketorp sn, Hällingsjö, S om gård vid Bäckavikens nordände			63935, 12968
2006	2 ex	ESa	
2007	0 ex	ESa	lokaler störd, stolpstag nergrävt exakt på växtplatsen
2008	0 ex	ESa	

Radiola linoides ..... dvärglin
127 aktuella lokaler från florainventeringen står kvar. Inga rapporter de senaste åren.

Ranunculus arvensis ..... åkerranunkel
En aktuell lokal. Senast sedd i Habo 1991.

Rubus lagerbergii ..... fltbjörnbär
11 aktuella lokaler. Senast sedd i Mölndal (2) 1996, f.ö. sedd under inventeringen i Göteborg (8) och Bollebygd (1).

Rubus lamprocaulis ..... naggbjörnbär
Endast 4 äldre lokaler samt 2 aktuella i Göteborg, båda i Tuve från 1999.

***Salix hastata* ssp. *vegeta* ..... källblekvide**
Växer i kalkfuktängar och rika våtmarker. Från inventeringen noterades 68 lokaler. Från Falköping hittades en lokal 2003 och i Skara 2006 en ny samt en återfunnen och en kontrollerad. Totalt 70 lokaler.

Skara , Stenum sn, Langeland*	6471188, 1366867
2006 rikligt KKj återfynd	
2007 rikligt KKj	
2008 50tal KKj	frodigt bestånd med ett 50-tal buskar

Saxifraga hirculus ..... **myrbräcka**
 Ursprunglig i blöta kalkkärr. Endast 2 mycket välkända lokaler är aktuella.

Falköping , Slöta sn, reservatet Sjöängen	64442, 13728
2006 1196 ex LSu	
2007 1998 ex LSu	
2008 1260 ex LSu	

Tidaholm , Valstad sn, reservatet Gorsan	64443, 13838
2006 62 ex LSu	
2007 71 ex LSu	
2008 29 ex LSu	+ ett antal avbitna ex

Sherardia arvensis ..... **åker-madd**
 Åkerogräs. Endast 4 aktuella lokaler. Senast noterad från Göteborg, Slottsskogen 2003.

Stachys arvensis ..... åkersyska
 Gammal konkurrenssvag kulturmarksväxt. 11 aktuella lokaler. Senast noterad från Härryda, Mölnlycke 2000.

Stipa pennata ..... **fjädergräs**
 SVERIGEANSVAR Ursprunglig i stäppängsvegetation. Kalkgynnad. Förekommer i Sverige endast på Falbygden på 3 lokaler (+ 1 dellokal) som alla är reservat. 3 har slåtter och en bete. Ytterligare 3 lokaler från 1800-talet är belagda.

Falköping , Vartofta-Åsaka sn, 100 m N om Bondegården	64398, 13733
2005 31 strå LSu	(den klassiska lokalen under 1800-talet!)
2006 6 strån LSu	på 19 tuvor
2007 191 strån LSu	
2008 4 strån LSu	på 11 tuvor

Falköping , Näs sn, 100 m NV om Nolgården	64419, 13758
2005 186 strån LSu	
2006 181 strån LSu	inom hägnaden 164 strån
2007 1289 strån LSu	på 27 tuvor; bästa året sedan 1998!
2008 6 strån LSu	på flera tuvor

Falköping , Näs sn, 100 m N om Nolgården (dellokal till föregående)	64419, 13759
2005 38 strån LSu	på 8 tuvor
2006 30 strån LSu	på 8 tuvor
2007 111 strån LSu	på 14 tuvor
2008 21 strån LSu	på 13 tuvor

Falköping , Dala sn, Varholmen, Stipakullen				64617, 13797
2005	4 strån	LSu	på 4 tuvor,	bra hästbete, markstörning torde gynna stipan
2006	0 strån	LSu		
2007	1 strå	LSu	hästbete	
2008	0 strå	LSu	dock 11 tuvor	

Taraxacum decolorans ..... kalkmaskros
Tillhör sektionen *Palustris*. Äldre belägg från 10 socknar. Inventeringen gav 7 nya lokaler i Falköping och Götene. Nu totalt 11 aktuella lokaler.

Taraxacum litorale ..... liten kärmaskros
Tillhör sektionen *Celtica*. 6 aktuella lokaler och sedd 1998–2000.

Taraxacum praestans ..... kvällsmaskros
Tillhör sektionen *Naevosa*. 6 aktuella lokaler från 1998–2000.

Thymus pulegioides ..... **stortimjan**
Växer i störda kulturmarker. 12 aktuella lokaler från inventeringen, spridd i landskapet.

Skara , Skärv sn, 200 m O Nylund/200 m NNV Ökullskvarn välgkant*				6475583, 1371357
2008	noterad	KKj	ny?	

Valerianella dentata ..... sommarklynne
Endast en aktuell lokal: Götene 1993.

Zostera angustifolia ..... smal bandtång
Växer på mjuka havsbottnar. Känd från 4 aktuella lokaler: alla Göteborg 1997 och 2002.

Zostera noltii ..... dvärgbandtång
Växer på mjuka havsbottnar. Känd från 4 aktuella lokaler: alla Göteborg 1995 och 2003.

MISSGYNNADE — hotkategori NT

Anemone sylvestris ..... tovsippa
Senaste äldre fynd är från Mölndal 1948. Tre aktuella lokaler finns från Kinnekulle (2) och den senaste från Skövde (1 ny) 2007. Dessa avser subspontana(?) förekomster i naturlig miljö.

Anthemis arvensis ..... åkerkulla
749 aktuella lokaler sedan inventeringen. Senaste noteringen en ny lokal med 3 dellokaler i Falköping, Bolum socken 2007.

Aphanes australis ..... småfruktig jungfrukam
En aktuell lokal. Senast sedd i Härryda, Hindås 2000.

Asperugo procumbens ..... paddfot
Mycket sällsynt. 9 aktuella lokaler från inventeringen, sedd 1984–95.

Campanula cervicaria ..... **skogsklocka**
 Ursprunglig i öppna marker. Ljuskrävande. 65 lokaler. Inventerad 2004. Spridd i hela landskapet med flesta lokaler i norra delen.

Götene , Forshem sn, St. Rundrödjan 2008 10-15 ex OJa	6505899, 1366269
---	------------------

Fem dellokaler till Götene , Forshem sn, St. Rundrödjan 2008 OJa	6505979, 1366219; 6505954, 1366094; 6505009, 1366049; 6506029, 1365974; 6506269, 1366059
--	---

Carex paleacea ..... strandstarr
 Endast 3 lokaler och senast kontrollerad i Göteborg, Askim sn 2006.

Carex vacillans ..... saltstarr
 6 aktuella lokaler från inventeringen. En ny lokal: Göteborg, Amundön 2006.

Cephalanthera rubra ..... rödsyssa
 En aktuell lokal: Karlsborg sn, Mölltorp 2004.

Consolida regalis ..... **riddarsporre**
 36 aktuella lokaler från inventeringen, främst Kinnekulle

Götene , Husaby sn, Blomberg, 500 m SV Blomberg 2008 mkt rikligt OJa	6493222, 1356446
--	------------------

Crassula aquatica ..... fyrling
 11 aktuella lokaler från inventeringen.

Digitaria ischaemum ..... fingerhirs
 Inga aktuella lokaler. Endast 3 äldre belägg från Mölndal och Göteborg.

Diphastriastrum xzeileri ..... mellanlumner
 Ursprunglig hybrid eller mellanform i lavtallskogar Göteborg (2), Vårgårda (1), Tibro, Töreboda, Karlsborg samt främst i Habo på Svedmon (Hökensåsområdet). 34 aktuella lokaler.

Epipogium aphyllum ..... skogsfru
 4 lokaler: Partille (1), Ulricehamn (1), Skövde (1) och Laxå (1); 0 ex på samtliga lokaler 2005, då skogsfru var årets växt! Bör hållas under uppsikt årligen.

Festuca atrissima ..... skogssvingel
 38 aktuella lokaler från inventeringen, främst västra Vg och platåbergens branter. Senast noterad från Göteborg, Vitsippsdalen 2006.

Galium suecicum var. **vestrogticum** ..... **västgötamåra**
 SVERIGEANSVAR Varieteten västgötamåra finns endast i Västergötland. Nominat-
 underarten var. *suecicum* finns i ett begränsat område i södra Småland, norra Skåne och
 västra Blekinge. Västgötamåran är vanlig till mindre vanlig i ett mindre och begränsat om-

råde i nordvästra delen av landskapet i naturliga betesmarker. Av de 146 lokalerna förekommer de flesta i Götene kommun. Skara, Mariestad och Skövde har flera lokaler.

Götene , Kinne-Vedum sn, Jättadansen 2008 >100 ruggar	OJa	betesbage mycket rik lokal	—
Götene , Forshem sn, St. Rundrödjan 2008 sparsamt	OJa	vägbkant	6505924, 1366244
Götene , Forshem sn, St. Rundrödjan 2008 fåtalig (3–4)	OJa	vägbkant/skäl	6505674, 1366189

Genista tinctoria ssp. *tinctoria* ..... liten färgginst
98 aktuella lokaler från inventeringen, främst i Lyrestadstrakten.

Geranium bohemicum ..... svedjenäva
19 lokaler, varav två nya lokaluppgifter från 2005.

Glaucium flavum ..... strandvallmo
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1879 (ev. 1943) och Vänersborg, Vargön 1958.

Gymnadenia odoratissima ..... **luktsporre**
VÄSTGÖTAANSVAR Ursprunglig i rikkärr och kalkfuktängar. Har försvunnit från ett par lokaler pga igenväxning. Äldre lokaler (2–3) finns i Falköping och Götene. Nu aktuell på endast 2 lokaler.

Falköping , Åsle sn, reservatet 200 m V om Kleven (Svartarpskärr)			64533, 13755
2006 14 ex	LSu	vass-slätter strax före inventeringen	
2007 7 ex	LSu		
2008 14 ex	LSu		

Falköping , Högstena sn, Prästängen i reservatet, SV om Skogastorp (Skogastorpskärr)			64591, 13783
2006 128 ex	LSu		
2007 94 ex	LSu		
2008 173 ex	LSu	rekordnotering	

Hypericum tetrapterum ..... kärrjohannesört
2 lokaler: Lerum 1996 och Göteborg, Nylöse 2004

Inula ensifolia ..... svärdrissla
Inga aktuella lokaler. Endast en äldre uppgift från Götene, Österplana 1920.

Isolepis fluitans ..... flytsäv
35 aktuella lokaler från inventeringen med uppgifter från 1980–90 talen.

Juncus inflexus ..... blåtag
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1898 (Lundby, V. Frölunda och Nylöse).

Lavatera thuringiaca ssp. *thuringiaca* ..... gråmalva
Två aktuella lokaler: Mark 1981 och Hjo 2000.

Leonurus cardiaca ..... hjärtstilla
41 lokaler: främst i Skaraborg

Limonium vulgare ..... marrisp
17 aktuella lokaler i Göteborgs skärgård från inventeringen.

Limosella aquatica ..... ävjebrodd
Ursprunglig på dyg botten på stränder vid hav, sjö och å. Konkurrenssvag och specifikt fuktberoende. Under inventeringen noterades 33 lokaler. Nu totalt 35 lokaler.

Lithospermum officinale ..... stenfrö
21 aktuella lokaler från inventeringen. Nu totalt 22 lokaler.

Lotus glaber ..... smal käringtand
3 aktuella lokaler

Göteborg , Askim sn, Stora Amundö*	6392184, 1267410
2007 6 ex ANi ny, funnits på lokalen sedan 2004, rapporterad 2008	

Lunaria rediviva ..... månviol
12 aktuella lokaler från inventeringen.

Lycopodiella inundata ..... strandlumner
71 lokaler från florainventeringen. Nu 73 lokaler.

Götene , Kinne-Vedum sn, 300 m N om Rundbäcksdal* grusgrop	6498262, 1369046
2008 ca 100 ex OJa ny	

Härryda , Härryda sn, Rya, 390 m SSO järnvägsviadukten* grusgrop	6401690, 1295676
2008 noterad CBe ny	

Lythrum portula ..... rödlänke
105 aktuella lokaler från inventeringen.

Melampyrum cristatum ..... korskovall
18 aktuella lokaler från inventeringen.

Pedicularis sylvatica ..... granspira
273 lokaler, varav en synnerligen stor lokal enl. nedan:

Boås , Boås, Osdal-Bråtområdet, f.d. I15:s övningsomr., 500 m S om Bråt*	63996, 13275
2006 många ex LEA	
2007 4-5000 ex LEA	
2008 många ex LEA färre ex. detta år	

Pimpinella major ..... stor bockrot
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Mölndal 1947.

Poa remota ..... storgröe
9 aktuella lokaler från inventeringen.

Potamogeton friesii ..... uddnate
Tre aktuella lokaler från inventeringen: Falköping 1983 och 1993 samt Tidaholm 1996.

Raphanus raphanistrum ..... åkerrättika
Mindre vanlig, mest i skogsbygderna. Gammal kulturföljeslagare i åkrar och trädgårdar. Missgynnas av det moderna jordbruket. Totalt 237 lokaler.

Rosa obtusifolia ..... fikros
Äldre belägg från 3 lokaler. En av dessa Göteborg, Köpstadsö 2002 är den enda aktuella.

Rubus muenteri ..... **grönbladsbjörnbär**
VÄSTGÖTAANSVAR Troligen spontant invandrad. Finns närmast i Småland. i Oskarshamn, Döderhult och Fliseryd. Lokalen ifråga är den enda kända i västra Sverige, märkligt nog samma lokal som bergumsbjörnbär *Rubus loehrii*, som har sin enda svenska lokal här och syns vara spontant invandrad även den. Förekomsten bildar ett buskage med många skott, varför det är svårt att noga ange antal exemplar.

Göteborg , Bergum sn, ca 100 m S om Bergums kyrka	64156, 12840
2006 ca 5 ex ELj	
2007 ca 5 ex ELj	
2008 ca 5 ex ELj	

Rubus norvegicus ..... västkustbjörnbär
Ursprunglig i klippskrevor, strandsnår, bryn och på vägkanter på 12 lokaler (Vgfl s. 363) i Mölndal (1) och Göteborg (11 lokaler).

Rubus pruinosis ..... hallonbjörnbär
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1957.

Rubus scissus ..... nålbjörnbär
Endast en aktuell lokal i Mark, Ålekulla 1988.

Saxifraga osloënsis ..... hällebräcka
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Vänersborg 1944.

Sedum anglicum ..... engelsk fetknopp
15 aktuella lokaler är noterade.

Senecio aquaticus ..... vattenstånds
65 aktuella lokaler från inventeringen t.o.m. 2002.

Setaria viridis* ssp. *viridis ..... **vanlig kavelhirs**
Kulturmarksväxt. 42 lokaler hittades vid inventeringen, främst i sydvästra Västergötland och på Falbygden. Totalt 43 aktuella lokaler.

Götene , Kinne-Vedum sn, 200 m SV om Stora Boagärdet	64954, 13688
2006 noterad OJa	
2007 10-tal ex OJa	
2008 10-tal ex OJa	

Sparganium erectum ssp. *neglectum* ..... glansigelknopp
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1930.

Taraxacum duplidentifrons ..... svarttandad maskros
Sektionen *Ruderalia*. Äldre belägg från 5 socknar. Inga aktuella lokaler.

Taraxacum maculigerum ..... fläckmaskros
Sektionen *Naevosa*. 9 aktuella lokaler från inventeringen inför VgFl.

Taraxacum spectabile ..... atlantmaskros
Sektionen *Spectabilia*. 4 aktuella lokaler från inventeringen inför VgFl.

Taxus baccata ..... idegran
Kvarstående, ibland förvildad. Noterad på 22 aktuella lokaler vid inventeringen.

Thesium alpinum ..... spindelört
Endast en aktuell lokal: Herrljunga, N. Säm 1984.

Tragopogon dubius ..... stor haverrot
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1926.

Vicia dumetorum ..... buskvicker
Två aktuella lokaler: Grästorp 1991 och Götene 2004.

Vicia villosa* ssp. *villosa ..... **luddvicker**
Åkerogräs. 51 aktuella lokaler från inventeringen.

Götene , Kinne-Vedum, Nabor*	6496308, 1367622
2008 10-tal ex OJa	

Antal lokaler för rödlistan

Fet stil = arten är ny/har fått ny hotkategori, ! = höjts två kategorier, – = sänkts från tidigare kategori (en jämförelse från rödlistan år 2000)

hot kat.	vetenskapligt namn	svenskt namn	aktuella lokaler 2008	kontroll 2008	nyfynd 2008
CR	<i>Acer campestre</i>	naverlönn	0 (8)	–	–
EN	<i>Agrostemma githago</i>	klätt	6	–	–
VU	<i>Aira caryophyllea</i>	vittåtel	1	–	–
CR	<i>Ajuga genevensis</i>	kritsuga	1	–	–
EN	<i>Allium carinatum</i>	rosenlök	4	2	–
EN!	<i>A. senescens</i>	kantlök	1	–	–
VU	<i>Alyssum alyssoides</i>	grådådra	41	1	–
VU	<i>Anagallis minima</i>	knutört	17	–	–
NT	<i>Anemone sylvestris</i>	tovsippa	3	–	–
VU	<i>A. vernalis (Pulsatilla vernalis)</i>	mosippa	117	–	1
NT	<i>Anthemis arvensis</i>	åkerkulla	749	–	–
CR	<i>A. cotula</i>	kamomillkulla	2	–	–
VU	<i>Anthriscus caucalis</i>	taggkörvel	3	–	–
NT	<i>Aphanes australis</i>	småfruktig jungfrukam	1	–	–
CR	<i>Apium graveolens</i>	selleri	2	–	–
EN	<i>A. inundatum</i>	krypfloka	2	–	–
EN	<i>Arenaria gothica</i>	kalknarv	10	2	–
EN	<i>Arnoseris minima</i>	klubbfibbla	1	1	–
NT	<i>Asperugo procumbens</i>	paddfot	9	–	–
VU–	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	glansbräken	1	1	–
VU	<i>A. adulterinum</i>	brunbräken	1	–	–
EN	<i>Atriplex laciniata</i>	sandmålla	2	–	–
EN	<i>A. pedunculata</i>	saltmålla	1	–	–
RE	<i>Avena strigosa</i>	purrhavre	0	–	–
EN	<i>Baldellia ranunculoides</i> ssp. <i>repens</i>	revsvalting	13	5	–
EN	<i>Bidens radiata</i>	grönskära	43	3	–
VU–	<i>Botrychium matricariifolium</i>	rutlåsbräken	16	–	–
EN	<i>B. simplex</i>	dvärglåsbräken	0	–	–
VU	<i>Bromopsis benekenii</i>	strävlosta	18	–	–
EN	<i>Bromus arvensis</i>	renlosta	4	–	–
EN	<i>B. commutatus</i>	brinklosta	2	–	–
EN	<i>B. racemosus</i>	ängslosta	0	–	–
EN	<i>B. secalinus</i>	råglosta	12	–	–
RE	<i>Camelina alyssum</i>	lindådra	0	–	–

VU	<i>C. microcarpa</i> ssp. <i>microcarpa</i>	sanddådra	47	–	–
RE	<i>C. sativa</i>	oljedådra	4	–	–
NT	<i>Campanula cervicaria</i>	skogsklocka	65	6	–
EN	<i>Cardamine parviflora</i>	strandbräsma	54	–	–
VU	<i>Carduus acanthoides</i>	piggstistel	8	1	–
VU	<i>Carex hartmanii</i>	hartmanstarr	15	–	–
EN	<i>C. maritima</i>	bågstarr	2	–	–
NT	<i>C. paleacea</i>	strandstarr	3	–	–
VU	<i>C. pulcaris</i>	loppstarr	271	–	–
VU	<i>C. punctata</i>	prickstarr	8	2	–
NT	<i>C. vacillans</i>	saltstarr	6	–	–
VU	<i>Catabrosa aquatica</i>	källgräs	37	–	–
VU	<i>Centaureum erythraea</i> var. <i>erythr.</i>	flockarun	2	2	–
NT	<i>Cephalanthera rubra</i>	rödsyssla	1	–	–
EN	<i>Chenopodium murale</i>	gatmålla	3	1	–
RE	<i>C. urbicum</i>	bymålla	1	–	–
CR	<i>C. vulvaria</i>	stinkmålla	1	–	–
VU	<i>Chimaphila umbellata</i>	ryl	74	–	–
NT	<i>Consolida regalis</i>	riddarsporre	36	1	–
VU	<i>Coronopus squamatus</i>	kråkrassing	15	4	–
NT	<i>Crassula aquatica</i> (<i>Tillaea aquatica</i>)	fyrling	11	–	–
RE	<i>Cuscuta epilinum</i>	linsnärja	0	–	–
VU	<i>C. epithimum</i>	ljungsnärja	2	1	–
RE	<i>Cyperus fuscus</i>	dvärgag	1	1	–
VU	<i>Deschampsia setacea</i>	sjötätel	3	–	–
VU	<i>Dianthus armeria</i>	knippnejlika	9	3	2
NT	<i>Digitaria ischaemum</i>	fingerhirs	0	–	–
NT	<i>Diphasiastrum</i> × <i>zeilleri</i>	mellanlumner	34	–	–
VU	<i>D. tristachyum</i> (<i>Lycopodium t.</i>)	cypresslumner	63	–	–
EN!	<i>Draba nemorosa</i>	sanddraba	1	–	–
EN	<i>Dracocephalum ruyschiana</i>	drakblomma	70	–	–
EN	<i>D. thymiflorum</i>	rysk drakblomma	0	–	–
VU	<i>Drymocallis rupestris</i>	trollsmultron	244	1	–
VU	<i>Elatine hexandra</i>	skaftslamkrypa	16	–	–
VU	<i>E. orthosperma</i>	nordslamkrypa	0	–	–
NT	<i>Epipogium aphyllum</i>	skogsfru	4	–	–
EN	<i>Eryngium maritimum</i>	martorn	2	–	–
VU	<i>Euphorbia exigua</i>	småtörel	0	–	–
VU	<i>Euphrasia micrantha</i>	ljungögontröst	59	1	–
RE	<i>E. rostkoviana</i> ssp. <i>montana</i>	ängsögontröst	0	–	–
EN	<i>E. rostkoviana</i> ssp. <i>rostkoviana</i>	stor ögontröst	14	7	–
EN	<i>Falcaria vulgaris</i>	skärblad	2	–	–
NT	<i>Festuca altissima</i>	skogssvingel	38	–	–
EN	<i>Filago vulgaris</i>	klotullört	1	–	–
RE	<i>Galium spurium</i> ssp. <i>spurium</i>	linmåra	0	–	–

NT	<i>G. suecicum</i> var. <i>vestrogoticum</i>	västgötamåra	146	1	2
NT	<i>Genista tinctoria</i> ssp. <i>tinctoria</i>	liten färgginst	98	–	–
VU	<i>Gentiana pneumonanthe</i>	klockgentiana	157	1	1
EN	<i>Gentianella campestris</i> ssp. <i>baltica</i>	kustgentiana	3	1	–
VU	<i>G. campestris</i> ssp. <i>campestris</i>	fältgentiana	61	–	–
NT	<i>Geranium bohemicum</i>	svedjenäva	19	–	–
EN	<i>G. lanuginosum</i>	brandnäva	1	–	–
EN	<i>G. palustre</i>	kärnäva	0	–	–
NT–	<i>Glaucium flavum</i>	strandvallmo	0	–	–
NT	<i>Gymnadenia odoratissima</i>	luktsporre	2	2	–
VU	<i>Gymnocarpium robertianum</i>	kalkbråken	10	1	–
EN!	<i>Gypsophila muralis</i>	grusnejlika	12	–	–
VU	<i>Herminium monorchis</i>	honungsblomster	16	11	–
VU	<i>Holosteum umbellatum</i>	fågelarv	1	1	–
EN	<i>Hordeum secalinum</i>	ängskorn	0	–	–
EN	<i>Hypericum humifusum</i>	dvärgjohannesört	2	2	–
EN	<i>H. pulchrum</i>	hedjohannesört	0	–	–
NT	<i>H. tetrapterum</i>	kärrjohannesört	2	–	–
EN	<i>Hypochoeris glabra</i>	åkerfibbla	2	–	–
CR	<i>Ilex aquifolium</i>	järnek	0	–	–
NT	<i>Inula ensifolia</i>	svärdkrissla	0	–	–
NT	<i>Isolepis fluitans</i>	flytsäv	35	–	–
EN	<i>I. setacea</i>	borstsäv	1	–	–
EN	<i>Juncus capitatus</i>	huvudtåg	0	–	–
NT	<i>J. inflexus</i>	blåtåg	0	–	–
EN	<i>Kickxia elatine</i>	spjutsporre	0	–	–
EN	<i>Lappula squarrosa</i>	piggfrö	1	–	–
VU	<i>Lathyrus tuberosus</i>	knölvial	21	–	–
NT–	<i>Lavatera thuringiacasp. thuringiaca</i>	gråmalva	2	–	–
VU	<i>Leersia oryzoides</i>	vildris	9	–	–
NT	<i>Leonurus cardiaca</i>	hjärtstillä	41	–	–
NT	<i>Limonium vulgare</i>	marrisp	17	–	–
NT	<i>Limosella aquatica</i>	ävjebrodd	35	–	–
NT	<i>Lithospermum officinale</i>	stenfrö	22	–	–
RE	<i>Lolium remotum</i>	linrepe	0	–	–
RE	<i>L. temulentum</i>	dårrepe	0	–	–
NT	<i>Lotus tenuis</i>	smal käringtand	3	–	1
NT–	<i>Lunaria rediviva</i>	månviol	12	–	–
EN	<i>Luzula sylvatica</i>	storfryle	3	1	–
NT	<i>Lycopodiella inundata</i>	strandlummer	73	–	2
NT	<i>Lythrum portula</i>	rödlänke	105	–	–
VU	<i>Malva pusilla</i>	vit kattost	17	1	–
EN	<i>Marrubium vulgare</i>	kransborre	1	–	–
EN	<i>Medicago minima</i>	sandlusern	1	–	–
NT	<i>Melampyrum cristatum</i>	korskovall	18	–	–

CR	<i>Melilotus dentatus</i>	strandsöttvåppling	0	–	–
EN	<i>Mentha ×gracilis</i>	ädelmynta	6	–	–
EN	<i>Mertensia maritima</i>	ostronört	0	–	–
VU	<i>Microstylis monophyllus</i>	knottblomster	1	1	–
EN	<i>Misopates orontium</i>	kalvnos	10	3	–
VU	<i>Mulgedium quercinum</i>	karlsösallat	1	–	–
EN	<i>Nepeta cataria</i>	kattmynta	11	1	–
VU	<i>Neslia paniculata</i> ssp. <i>paniculata</i>	korndådra	12	–	–
EN	<i>Ornithopus perpusillus</i>	dvärgserradella	2	1	–
EN	<i>Orobancha elatior</i>	klintsnyltrot	4	–	–
EN	<i>O. reticulata</i>	tistelsnyltrot	14	4	–
EN	<i>Parapholis strigosa</i>	ormax	0	–	–
NT	<i>Pedicularis sylvatica</i>	granspira	273	1	–
VU	<i>Persicaria foliosa</i>	ävjepilört	1	–	–
EN	<i>Petrorhagia saxifraga</i>	klippnejlika	1	–	–
VU	<i>Phleum arenarium</i>	sandtimotej	0	–	–
VU	<i>Pilularia globulifera</i>	klotgräs	11	–	–
NT	<i>Pimpinella major</i>	stor bockrot	0	–	–
NT	<i>Poa remota</i>	storgroe	9	–	–
VU	<i>Polygala comosa</i>	toppjungfrulin	6	–	–
EN	<i>Polystichum aculeatum</i>	uddbräken	1	1	–
EN	<i>Potamogeton acutifolius</i>	spetsnate	6	–	1
VU	<i>P. compressus</i>	bandnate	5	–	–
NT	<i>P. friesii</i>	uddnate	3	–	–
EN	<i>P. rutilus</i>	stynnate	3	–	–
EN	<i>P. trichoides</i>	knölnate	15	2	–
VU	<i>Potentilla anglica</i>	revig blodrot	2	2	–
EN	<i>Pseudorchis albida</i> ssp. <i>albida</i>	vityxne	13	–	–
RE	<i>Pulicaria vulgaris</i>	loppört	0	–	–
EN	<i>Pulmonaria angustifolia</i>	smalbladig lungört	169	–	–
VU	<i>Radiola linoidea</i>	dvärglin	127	–	–
VU	<i>Ranunculus arvensis</i>	åkerranunkel	1	–	–
NT	<i>Raphanus raphanistrum</i>	åker rättika	237	–	–
EN	<i>Rhinanthus serotinus</i> ssp. <i>apterus</i>	åkerskallra	3	1	–
CR	<i>Rorippa microphylla</i>	bäckfräne	0	–	–
EN	<i>R. nasturtium-aquaticum</i>	källfräne	0	–	–
EN	<i>Rosa elliptica</i> ssp. <i>inodora</i>	västkostros	14	4	–
NT	<i>R. obtusifolia</i> (<i>R. tomentella</i>)	flikros	1	–	–
CR	<i>R. pimpinellifolia</i>	pimpinellros	0 (32)	–	–
EN	<i>Rubus cyclomorpha</i>	hjärtbjörnbär	6	–	–
EN	<i>R. dissimulans</i>	bohusbjörnbär	1	–	–
VU	<i>R. lagerbergii</i>	filtbjörnbär	11	–	–
VU	<i>R. lamprocaulus</i>	naggbjörnbär	2	–	–
CR	<i>R. loebrii</i>	bergumsbjörnbär	1	1	–
NT	<i>R. muenteri</i>	grönbladsbjörnbär	1	1	–

NT	<i>R. norvegicus</i>	västkostbjörnbär	12	—	—
NT	<i>R. pruinosus</i>	hallonbjörnbär	0	—	—
EN	<i>R. rosanthus</i>	rosenbjörnbär	3	—	—
NT	<i>R. scissus</i>	nålbjörnbär	1	—	—
EN	<i>Rumex conglomeratus</i>	dikesskräppa	2	—	—
VU	<i>Salix hastata</i> ssp. <i>vegeta</i>	källblekvide	70	1	—
EN	<i>Salvia pratensis</i>	ängssalvia	1	—	—
EN	<i>S. verticillata</i>	kranssalvia	3	—	—
VU	<i>Saxifraga hirculus</i>	myrbräcka	2	2	—
NT	<i>S. osloënsis</i>	hällebräcka	0	—	—
EN	<i>Scandix pecten-veneris</i>	nålkörvel	0	—	—
NT	<i>Sedum anglicum</i>	engelsk fetknopp	15	—	—
NT	<i>Senecio aquaticus</i>	vattenstånds	65	—	—
CR	<i>S. erucifolius</i>	flikstånds	0	—	—
NT	<i>Setaria viridis</i> ssp. <i>viridis</i>	kavelhirs	43	1	—
VU	<i>Sherardia arvensis</i>	åker Madd	4	—	—
RE	<i>Solanum villosum</i> ssp. <i>miniatum</i>	röd nattskatta	0	—	—
NT	<i>Sparganium erectum</i> ssp. <i>neglectum</i>	glansigelknopp	0	—	—
RE	<i>Spergula arvensis</i> ssp. <i>maxima</i>	jättespärgel	0	—	—
VU	<i>Stachys arvensis</i>	åkersyska	11	—	—
EN	<i>S. officinalis</i>	humlesuga	3	—	—
VU	<i>Stipa pennata</i>	fjädergräs	4	4	—
VU	<i>Taraxacum decolorans</i>	kalkmaskros	11	—	—
NT	<i>T. duplidentifrons</i>	svarttandad maskros	0	—	—
EN	<i>T. egregium</i>	smalfjällig strandmaskros	0	—	—
EN	<i>T. euryphyllum</i>	bredskaftad fläckmaskros	10	—	—
EN	<i>T. larssonii</i>	dalslandsmaskros	1	—	—
VU	<i>T. litorale</i>	liten kärnmaskros	6	—	—
NT	<i>T. maculigerum</i>	fläckmaskros	9	—	—
CR	<i>T. obtusilobum</i>	fetmaskros	1	1	—
VU	<i>T. praestans</i>	kvällsmaskros	6	—	—
EN	<i>T. pseudosuecicum</i>	sankmaskros	2	—	—
EN	<i>T. ruberulum</i>	skevmaskros	0?	—	—
NT	<i>T. spectabile</i>	atlantmaskros	4	—	—
EN	<i>T. vestrogothicum</i>	västgötamaskros	4	—	—
NT	<i>Taxus baccata</i>	idegran	22	—	—
CR	<i>Tephroceris palustris</i>	kärnrocka	0	—	—
NT	<i>Thesium alpinum</i>	spindelört	1	—	—
VU	<i>Thymus pulegioides</i>	stortimjan	12	1	—
CR	<i>Tilia platyphyllos</i>	bohuslind	0 (6)	1	—
NT	<i>Tragopogon dubius</i>	stor haverrot	0	—	—
VU	<i>Valerianella dentata</i>	sommarklynne	1	—	—
EN	<i>Verbascum densiflorum</i>	ölandskungsljus	0	—	—
EN	<i>V. lychnitis</i>	grenigt kungsljus	26	1	—
NT	<i>Vicia dumetorum</i>	buskvicker	2	—	—

EN	<i>V. pisiformis</i>	ärtvicker	5	2	–
NT	<i>V. villosa</i> ssp. <i>villosa</i>	luddvicker	51	1	–
EN	<i>Vulpia bromoides</i>	ekorrsvingel	1	–	–
VU	<i>Zostera angustifolia</i>	smal bandtång	4	–	–
VU	<i>Z. noltii</i>	dvärgbandtång	4	–	–
			<hr/>	<hr/>	<hr/>
			4665	106	10

Lokalsammandrag enligt hotkategori

		antal taxa	aktuella lokaler	kontroll 2008	nya 2008
RE	Försvunna	13 taxa (3 aktuella)	6	1	0
CR	Akut hotade	14 (7)	8	3	0
EN	Starkt hotade	76 (62)	617	45	1
VU	Sårbara	60 (57)	1695	43	4
NT	Missgynnade	56 (46)	2339	14	5
			<hr/>	<hr/>	<hr/>
			4665	106	10

Floraväktare och rapportörer

ABe	Anders Bertilsson, Mullsjö	JKu	Jan Kuylenstierna, Fjärås
ABo	Anders Bohlin, Trollhättan	JoG	Jonas Grahn, Umeå
ANi	Aimon Niklasson, Askim	JöG	Jörgen Grahn, Mölndal
ARS	Alf-Rune Sandberg, Fristad	KAJ	Kurt-Anders Johansson, Skövde
BJa	Bertil Jannert, Falköping	KFr	Karin Fransson, Skövde
CBe	Calle Bergil, Göteborg	KHh	Kristoffer Hahn, Göteborg
CDa	Christina Dahlqvist, Hällekis	KKj	Karin Kjellberg, Skara
CJL	Carl-Johan Lidén, Vara	LEA	Leif-Eric Aronsson, Borås
ELj	Erik Ljungstrand, Askim	LHe	Lars Hellman, Lindome
ESa	Enar Sahlin, Hindås	LSu	Lennart Sundh, Falköping
GBö	Gösta Börjeson, Habo	MTh	Magnus Thorell, Mullsjö
GPe	Gun Persson, Brevik	OJa	Olof Janson, Götene
ICI	Ingvar Claesson, Blidsberg	PAA	Per-Arne Arulf, Falköping
IOI	Ingela Olsson, Göteborg	PLa	Peter Laudon, Varnhem
IWä	Irene Wängvik, Alingsås	RGC	Rolf-Göran Carlsson, Skövde
JAh	Jonas Ahnfelt, Göteborg	SSv	Sören Svensson, Hisings Backa
JDa	Johan Dahlberg, Göteborg	UBA	Ulla-Britt Andersson, Trollhättan
JJe	Jörgen Jeppson, Trollhättan		

Nyheter och andra fynd från Mark 2008

Kenneth Hansson

Enebobacken 3, 511 58 Kinna, kenneth.hansson@mbox301.swipnet.se

Den 14 juni 2008 var dagen före Blommornas Dag. Lite ostadigt väder, och jag rekar området kring Kinnaströms fabrik nere vid Viskan. Jag har planerat att guida där på söndagen. På Kinnaströmsidan av Viskan hittar jag en maskinklippt stig utefter ån som jag inte kände till. Den promenerar jag ett hundratal meter och kommer till en öppen plats alldeles vid åkanten. Jag kikar ut över vattnet som är täckt av gul näckros *Nuphar lutea* och med små öar av gröna starr *Carex*, gräs och kaveldun *Typha*. På en del ställen lyser lila blommor bland allt det gröna. Känner inte igen dem på håll och kan inte komma på att jag sett något sådant här innan. Får upp kikaren och tittar och känner igen blomvass *Butomus umbellatus*, som jag sett nere i Skåne. När jag kommer hem tittar jag igenom "Västergötlands flora" och får upp blomvass med en karta till. Det visar sig att vi inte noterat blomvass från Mark tidigare. Senare under sommaren, när jag och en kamrat paddlar kanot ett par kilometer i ån, ser vi hundratals av den. Märkligt att jag inte sett den förut. I en sankmark innanför den klippta stigen hittar jag senare på sommaren gott om strandveronika *Veronica longifolia*, som flitigt besöks av fjärilar och humlor.

Den 14 juni upptäcker jag också stor fetknopp *Sedum reflexum* växande i grus-

jorden på murarna vid Kinnaströms kraftstation i Viskan.

På Blommornas Dag kommer det 16 personer för att vandra utefter Viskan i Kinnaström. Det är mycket ostadigt och regnet hänger i luften hela tiden. Vi tittar oss först omkring runt P-platsen där vi samlats för att prata lite om några "torrisar" i Floras rike. Vi hittar bl. a. sandnary *Arenaria serpyllifolia* ssp. *serpyllifolia*, krypnary *Sagina procumbens*, käringtand *Lotus corniculatus*, harklöver *Trifolium arvense*, kanadabinka *Conyza canadensis*, gråfibbla *Pilosella officinarum* ssp. *pilosella* och rotfibbla *Hypochaeris radicata*. Vi uppmärksammar också några nykomlingar som på senare tid funnit sig så väl tillrätta att de numer kan anses som vanliga, ja alltför påträngande kanske en del kan tycka: häggmispel *Amelanchier spicata*, oxbär *Cotoneaster*, foderlosta *Bromus inermis*, bergör *Calamagrostis epigejos* och knylhavre *Arrhenatherum elatius*. När vi kommit fram till den lilla öppna platsen vid Viskan där jag först noterade blomvassen och vi har pratat en del om Floras "blötisar" så spricker molntäcket upp och solen skickar ner härligt varma strålar lagom till fiket. Vi passar naturligtvis på att titta på blomvassen en bit ut men upptäcker också en hel del annat av intresse för "vanligt natur- och blomintresserat folk" såsom den aromatiskt doftande kal-

mus *Acorus calamus*, den mycket giftiga sprängörten *Cicuta virosa* var. *virosa* och de två bröderna klibbal *Alnus glutinosa* och gråal *A. incana* var. *incana*.

På ett litet ställe alldeles nedanför åslänten där vi sitter och fikar upptäcker vi en "lustig" gul näckros. Mycket mindre blad och en stjälk som sticker upp en bit över bladytan och en blomma som mer ser ut som en gul tratt. Jag vet inte vad det är och har inte något säkert svar att ge. Gissningar på dvärgnäckros och missbildade gula näckrosor kommer upp, men vi går därifrån utan att veta.

Senare på sommaren visar det sig att vi har hittat sjögull *Nymphoides peltata*, vilket ju var riktigt spännande men ändå inte särskilt trevligt att rapportera till kommunens miljökontor. Den är ju en mycket invasiv växt och kan tydligen snabbt breda ut sig över stora vattenytor. Under sensommaren inventerar jag och en kamrat Viskan på en två kilometer lång sträcka från Kinnaström nerströms till Kungsfors kraftstation och hittar den på 17 ställen alltifrån en enda planta till sjök om 100m².

Den 25 juni 2008 var en skön sommardag med en del vita sommarmoln i Skene. Jag hade lastat ur släpkärran med skräp uppe på återvinningscentralen i Skene skog och var på väg ut genom grindarna när jag lade märke till en kraftigt rödblommande växt nere i dikeslänten. Jag tänkte: något slags nejlika men kunde inte komma på vilken det skulle kunna vara. Den påminde om en backnejlika men var större och växtplatsen var ju fel. Bestämde mig för att det var något odlat som ramlat av något lass med trädgårdsavfall och som slagit rot och växt till sig. Så jag promenerade ut från anläggningen. Dagen därpå var jag och slängde ett nytt lass skräp och hade tagit med mig en liten trädgårds-

spade för att gräva upp en bit av ståndet. Jag fick med en fint blommande bit som jag satte i ett glas vatten hemma. Jag såg ju tydligt att det var en nejlika men ingen som jag sett tidigare. Noterade även en del grannväxter som t. ex. blåeld *Echium vulgare*, gårdskräppa *Rumex longifolius*, krusskräppa *R. crispus*, tomtskräppa *R. obtusifolius*, blekbalsamin *Impatiens parviflora* och gatkamomill *Matricaria suaveolens*. Slog upp sidorna med nejlikväxter i Mossbergs tjocka när jag kom hem och se! på sidan 155 fanns den. Knippnejlika! Jag läste texten, slog upp knippnejlika *Dianthus armeria* på Google och tittade på bilderna där. Det stämde bra och jag noterade en ny beaktenskap från Floras värld, dessutom inte tidigare noterad från Mark. Från vattenglaslet hamnade den i trädgården hemma jämte ett stånd backnejlika *Dianthus deltoides*. Förhoppningsvis hamnade en del frön i grobar mark.

Den 25 september var en skön sensommardag med sol och milda vindar i Mark. Jag hade varit och letat efter ev. förekomster av sjögull i Häggån nedanför Assbergs industriområde vid Ehns. Jag hade inte funnit något längs en 200 meter lång sträcka nerströms mot inflödet i Viskan. På väg tillbaka till min bil som står parkerad på en nyanlagd industritomt så passerar jag förbi flera upplagda jordhögar, både större och mindre. På två av dessa högar växer en hel del åkerogräs, såsom jordrök *Fumaria officinalis*, åker-spärgel *Spergula arvensis* och baldersbrå *Tripleurospermum perforatum*, men också flera kraftiga stånd av spikkklubba *Datura stramonium* var. *stramonium* och ballongblomma *Nicandra physalodes*. Industriområdet är som sagt nyanlagt, och upprävd f. d. åkermark i högar finns lite här och där. Jag funderar på om frön från dessa växter legat vilande många år i jorden och

nu kommit upp i ljuset och grott. På en fem meters jordhögen bit därifrån blommar raps *Brassica napus* var. *oleifera*, färtunga *Anchusa arvensis*, blåklint *Centaurea cyanus* och svinmolke *Sonchus asper*.

Samma dag var vi några stycken nere i den "renoverade" ravinen Häljadalen, som ligger mitt i Kinna. Här har kommunen gjort ett snyggt jobb med att glesa ut trädbeståndet och röja sly och halv-meterhögt gräs i ravinens botten, gräva ur den lilla bäckfåran och anlägga en liten grusad gångstig på ett par hundra meter. Vi skulle inspektera arbetet och se om något mer skulle göras inför vårens invigning av området. Jag hade under 80-talet någon gång varit och inventerat platsen i arbetet med Västergötlands flora. Då hade jag noterat ett bestånd med gyckelblomma *Mimulus guttatus* vid en av de

små dammarna i området. Den har sedan dess inte varit synlig där, troligtvis p. g. a. igenväxningen. Nu hittade vi minst ett tiotal blommande plantor längs den lilla bäcken mellan två av dammarna. Nästan exakt på samma plats där jag såg den för 20 år sedan. Det var riktigt trevligt.

Vildtulpan *Tulipa sylvestris* noterades av en boende i Stommenområdet i Kinna 2005. På gräsmark mellan radhus.

Pricknattljus *Oenothera rubricaulis* fortsätter att sprida sig i Mark.

Noterade en ny lokal för slokstart *Carex pseudocyperus* i Viskan, i dammen vid Rydals fabrik.

Jättebalsamin *Impatiens glandulifera* fortsätter att sprida sig i fuktiga lövskogs-partier i Viskans dalgång men även i biflöden och sjöområden ovanför.

Manusstopp för *Calluna* (3) 2009

Bidrag till häfte 3 i år emotses med intresse. De måste vara redaktören till hands allra senast måndagen den 17 augusti. Bäst är att sända både text och eventuella bilder, gärna digitala färgbilder, med

e-post till weimarck@telia.com, texten dessutom på papper till Gunnar Weimarck, Kullstigen 5, 436 40 Askim.

Redaktören

Medlemsförteckningar 2009

Västergötlands Botaniska Förening och Botaniska Föreningen i Göteborg avser att under hösten 2009 ge ut ett häfte med nya förteckningar över sina medlemmar. Alla bör nog kontrollera att

tidigare uppgifter som lämnats till under-tecknade fortfarande är aktuella.

Olof Janson

Sören Svensson

Det börjar bli ont om bär

Ingvar Einarsson

Ödegården, 513 91 Fristad

På senare år har jag märkt en påtaglig negativ förändring av florán i de områden nordväst om Borås där jag varit bofast i drygt sjuttio år. En del kanske kan skyllas på förändringar i landskapet med modernt skogsbruk och hagar där betet upphört med igenväxning som följd. Vad man inte riktigt blir klok på är varför flertalet så kallade bärbärande ris, buskar och örter påtagligt har minskat även i opåverkade områden.

I Vänga lantmossa här i närheten av Fristad fanns så långt tillbaka man minns rikliga bestånd av hjortron *Rubus chamaemorus* och även mycket gott om tranbär *Vaccinium oxycoccos*. Efter en nedgång som började märkas redan på sjuttio-talet har nu dessa praktiskt taget slutat bära frukt, endast enstaka bär här och var. Sommaren 2008 fick jag genomsöka mossarna i ett ganska stort område häromkring för att till sist hitta ett bestånd av kråkbär *Empetrum nigrum*, som förr var mycket vanlig, men nu utan frukter. Hönsbär

Cornus suecica, också tidigare vanligt, hittas numera sällan. Även odon *Vaccinium uliginosum* har minskat och bär numera föga frukt. Blåbär *Vaccinium myrtillus* och lingon *V. vitis-idaea* har även minskat avsevärt. Lingon var ju det bär som var mest populärt i min barndom på fyrtio-talet; man behövde ej gå särskilt långt eller plocka länge för att fylla årsbehovet, i konkurrens med bygdens folk. Skogsbjörnbär *Rubus nessensis* har för länge sedan försvunnit. Att smultron *Fragaria vesca* och stenbär *Rubus saxatilis* har minskat kan väl bero på igenväxning och att betet upphört. Det enda bär som hittills hållit ställningarna är väl hallon *Rubus idaeus*.

Att trädgårdarnas ofta rika bestånd av surkörsbär *Prunus cerasus* och krikon *P. insititia* försvunnit har jag även undrat över. Kan det ha något med pollinerande insekter att göra? Insekterna har vad jag märkt påtagligt minskat. Kanske man heller ej kan bortse från luftföroreningen.

Rödlistade lavar vid Klippan och Risbohult — lunglav och hållav

Staffan Wall

Gibraltargatan 44, 412 58 Göteborg, wall@chem.gu.se

Nära Hindås samhälle ligger två naturreservat benämnda Klippan och Risbohult. Klippan är en före detta liten gård med omgivande granskog. Fastigheten förföll under många år och husen rasade samman. Då den siste ägaren avled blev området ett naturreservat. Bråten efter de gamla husen togs bort. På gårdstunet som numera hävdas finns ett antal gamla lövträd som hyser en del rödlistade arter. T.ex. lunglav *Lobaria pulmonaria*, gryinig filtlav *Peltigera collina* och korallblylav *Parmeliella triptophylla*.

Den omgivande granskogen med inslag av tall har inte avverkat på mycket länge, och månghundraåriga granar och tallar är ett vanligt inslag i skogen. *Arthonia leucopellaea* är ett vanligt inslag på dessa granar tillsammans med gammellgranslav *Lecanactis abietina*. På gran har också enstaka exemplar av havstulpanlav *Thelotrema lepadinum* hittats. Denna art är huvudsakligen bunden till al och rönn i fuktiga lägen. I området har den också hittats på slät bark av lönn. En karakteristisk art på gamla granar i detta område är gryinig nållav *Chaenotheca chrysocephala*.

Området hyser också en för trakten ovanligt rik vegetation av hänglavar (*Usnea*, *Alectoria*, *Bryoria*). Dessa är dock inga rariteter i Sveriges nordligare barrskogsområden. De arter som noterats är garnlav *Alectoria sarmentosa*, grå tagellav *Bryoria capillaris*, manlav *Bryoria fuscescens*

och skägglavarna *Usnea filipendula* och *U. floridana*.

I lägre partier av reservatet finns ett område med ett kärr med en gles vegetation av enstaka alar, björkar och *Saxilix*-buskar. Enstaka trögvuxna tallar förekommer också här. På alar finns hållav *Menegazzia terebrata*. Två relativt stora exemplar har hittats. Hela kärrpartiet har inte inventerats, vilket innebär att det sannolikt finns flera exemplar av hållav.

Reservatet i Risbohult består bl.a. av en ganska trång skuggig bäckravin med hög luftfuktighet. Bäckens rinner ut i ett flackare parti som till sin karaktär påminner om kärrpartiet i Klippanreservatet. Här kan man finna *Menegazzia terebrata* på björk och al.

I bäckravinen består trädsiktet huvudsakligen av gran, som i många fall är klen och trögväxt. Dessutom finns enstaka rönnar insprängda. Både på rönnarna och granarna finns flerstädes havstulpanlav. På dessa granar växer också här och var hållav. På granarna växer också *Hypocenyomyce friesii* och *Chaenotheca chrysocephala*.

I källområdet till bäcken finns några myrområden med al. Här förekommer också hållaven på flera ställen. På ett ställe finns en förekomst av den mer ovanliga levermossan *Trichocolea tomentella*. Slätbarksarten *Arthonia spadicea* finns också här på hassel.

CALLUNA 26(2) 2009

Gammelgranslav *Lecanactis abietina*. Detalj med fruktkroppar (apothecier). (Till höger)

Hälllav *Menegazzia terebrata*. (Nedan)

Foto Aimon Niklasson.

Calluna 26(2) 2009

BORÅS

ISSN 2000-2335

Innehåll

- 1 Sahlin, E.: *Inför floraväktaråret 2009!*
- 2 Malmqvist, K.: *Inventeringen av mosippa 2008*
- 3 Sahlin, E.: *Floraväkterin rapport 2008. Västergötlands rödlistade kärlväxter*
- 40 Hansson, K.: *Nyheter och andra fynd från Mark 2008*
- 42 *Manusstopp för Calluna (3) 2009*
- 42 *Medlemsförteckningar 2009*
- 43 Einarsson, I.: *Det börjar bli ont om bär*
- 44 Wall, S.: *Rödlistade lavar vid Klippan och Risbohult — lunglav och hållav*

Västergötlands Botaniska Förening säljer

Västergötlands Flora, 743 sidor	300:–
Västergötlands Flora, Supplement 1, 53 sidor	20:–
Västergötlands Flora CD	50:–
Botanisk Västgötalitteratur, 63 sidor	50:–

Ev. portokostnad tillkommer.